

Minęło już 125 lat...



NADZWYCZAJNY IX-KONGRES ZZ „BUDOWLANI”

str. 5-12

**Z prac Komitetu
Wykonawczego
EFBWW**

str. 2

„MIESZKANIE +”
szansą na systemową
zmianę

str. 3

**Delegowanie
działaczy do
czynności doraźnych**

str. 15

**KRAJOWY KOMITET
Centralnych Obchodów
Dnia Budowlanych 2017**

**Zaprasza na
DZIEŃ
BUDOWLANYCH 2017**

**29 września 2017 r.
godz. 13:00**

**AIRPORT HOTEL OKĘCIE
Warszawa, ul. 17 Sierpnia 24**

KARTA ZGŁOSZENIOWA do pobrania na www.dzienbudowlanych.pl



Przegląd związkowych wydarzeń w Polsce

Ratownicy medyczni wyszli na ulice

W 16 miastach wojewódzkich odbyły się protesty ratowników medycznych, którzy domagają się przede wszystkim wzrostu wynagrodzeń oraz większej liczby karetek. W sumie we wszystkich protestach wzięło udział kilka tysięcy ratowników, zatrudnionych w zespołach ratownictwa medycznego i w szpitalnych oddziałach ratunkowych. Największa manifestacja odbyła się w Warszawie, na którą sięgnęli ratownicy m.in. z Siedlec, Radomia, Garwolina, Płocka i Płońska. Podstawowym żądaniem ratowników jest podwyżka pensji. Chcą zarabiać tyle co pielęgniarki. Warszawska manifestacja wystartowała w samo południe. Traktem Królewskim przeszła pod Ministerstwo Zdrowia.

W lipcu ratownicy medyczni powinni otrzymać pierwszą transzę podwyżki w wysokości 400 zł. Jak zapowiada minister zdrowia Konstanty Radziwiłł, resort planuje, aby taka podwyżka miała miejsce także w przyszłym roku. Ministerstwo chce zwiększenia wynagrodzenia ratowników medycznych o 800 zł miesięcznie na tzw. etat przeliczeniowy – niezależnie od formy zatrudnienia – z czego 400 zł ma zostać przyznane od 1 lipca br., a kolejne 400 zł - od 1 lipca 2018 r.

Związkowcy z Kopalni „Pniówek” domagają się podwyżek



Górnicy z Kopalni Węgla Kamiennego „Pniówek”, zrzeszeni w Związku zawodowym „Jedność”, żądają powrotu do zawieszonych w 2015 roku świadczeń placowych oraz zwiększenia bezpieczeństwa pracy w kopalniach. Dlatego pod bramą kopalni przeprowadzono pikietę, w której udział wzięło około 100 górników.

Związkowcy nie wyrażają zgody na pracę w temperaturze powyżej 30 stopni Celsjusza. Zwracają też uwagę na fakt, iż na dole czas dojazdu lekarza jest znacznie dłuższy niż na powierzchni. Domagają się ponadto przywrócenia tych składników wynagrodzenia, które zostały im zabrane dwa lata temu, kiedy w trudnej sytuacji finansowej znalazła się Jastrzębska Spółka Węglowa, której podlega KWK „Pniówek”.

Górnicy, którzy wzięli udział w pikiecie, próbowali dostać się na teren kopalni, co uniemożliwiła ochrona. Chcieli złożyć petycję na ręce prezesa Jastrzębskiej Spółki Węglowej i ministra energii Krzysztofa Tchórzewskiego, którzy przebywali na terenie kopalni w związku z Międzynarodowym Forum Gospodarczym.

Przed pikietą zarząd JSW postanowił wypłacić górnikom jednorazową premię. Jak twierdzą związkowcy, próbowano im uniemożliwić organizację pikiet, kiedy jednak to się nie udało, podpisano porozumienie o wypłacie. Ich zdaniem nie rekompensuje ono w pełni pracowników tego, co zostało im zabrane w 2015 roku.

Pogotowie strajkowe w sanepidzie

Pogotowie strajkowe w stacjach sanitarno-epidemiologicznych, zwanych potocznie sanepidem, obowiązuje od 13 czerwca 2017 roku. Na początek związkowcy oflagowali budynki i rozpoczęli kampanię informacyjną. Nie wykluczają jednak strajku



cd. na str. 4

Z PRAC KOMITETU WYKONAWCZEGO EFBWW



W Brukseli, 7 czerwca 2017 r. odbyło się kolejne posiedzenie Komitetu Wykonawczego Europejskiej Federacji Pracowników Budownictwa i Drzewiarstwa. W porządku obrad znalazło się ponad dwadzieścia tematów. Ze względu na ograniczony czas i ożywioną dyskusję na temat sytuacji finansowej i

dualnie ze wszystkimi organizacjami. Znaczna niepewność związana z Brexit stanowi dodatkowy problem dla związków Wielkiej Brytanii.

Tematem wiążącym się z powyższym był projekt porozumienia strukturalnego BWI-EFBWW przedstawiony przez przewodniczących obydwu Federacji. Dyskusja na ten temat była bardzo go-

promującej równouprawnienie.

Członkowie Komitetu zapoznali się ze stanem prac Komisji Europejskiej w obszarze przeglądu dyrektywy w sprawie delegowania pracowników. Sekretariat EFBWW poinformował o zbliżających się seminariach nt. migracji ekonomicznych w budownictwie, a także poinformował zebranych o zaawansowaniu prac nad tzw. europejską elektroniczną kartą usług. Partnerzy społeczni w budownictwie są zdecydowanie przeciwni wprowadzeniu jej w sektorze. Zbigniew Janowski poinformował członków Komitetu, że „Budowlani” w pełni popierają i propagują stanowisko EFBWW. Takie stanowisko zostało zaprezentowane podczas konferencji organizowanej przez polskie Ministerstwo Rozwoju z udziałem komisarz Bieńkowskiej, a Zbigniew Janowski miał okazję do wyrażenia negatywnej opinii razem z dyrektorem Ulrichem Petzoldem z FIEC.

Komitet Wykonawczy dokonał analizy stanu prac nad przeglądem dyrektywy dotyczącej czynników rakotwórczych i mutagennych, zwracając uwagę na proponowane nowe limity ekspozycji. Generalnie, proponowane rozwiązania są korzystne dla pracowników budownictwa narażonych na pracę ze substancjami szkodliwymi. EFBWW rozpoczyna także nowy projekt dotyczący pracy w ekspozycji na azbest w budynkach.

Komitet Wykonawczy wyraził swoje zaniepokojenie opóźnieniem prac nad tzw. europejskim filarem praw socjalnych, mającym dawać szersze



Zbigniew Janowski w trakcie posiedzenia Komitetu

charakteru współpracy EFBWW - BWI, członkom Komitetu udało się omówić tylko niektóre z nich.

Audytory EFBWW przedstawili raport dotyczący sytuacji finansowej Federacji. Wynika z niego, że konieczne jest wprowadzenie rozwiązania strukturalnego, które zmieni trwającą od lat, niestabilną sytuację. Jednym z elementów tego rozwiązania jest podniesienie składki EFBWW do 1 euro od członka organizacji zrzeszonej. Obecnie składka wynosi 0,6 euro. Wszyscy zabierający głos w dyskusji podkreślali konieczność zwiększenia funduszy EFBWW i jednocześnie zachowania pełnej niezależności organizacji.

Związki belgijskie AC ABVV, ACV BIE, fiński Rakennusliitto, francuskie FNCB-CFDT, FO, FNSCBA CGT, włoskie FeNEAL-UIL, FILLEA-CGIL, holenderskie FNV, CNV Vakmensen, luksemburski OGB-L i polski „Budowlani” wyraziły swoje poparcie dla idei podniesienia opłaty składki do 1 euro. Austriacki GBH także dopuścił wzrost składki. Członkowie Komitetu podkreślali, że ważne jest zapewnienie ciągłości działań EFBWW. Natomiast niemiecki IG BAU i brytyjski UNITE zgłosiły swoje wątpliwości. Według nich wiele związków obecnie doświadcza poważnych trudności finansowych związanych z utratą członkostwa. W związku z tym trzeba kwestie podniesienia składki omówić indywi-

dua. Większość członków Komitetu podkreślała konieczność utrzymania dwóch niezależnych organizacji i potrzebę wyznaczenia czytelnego, nie pokrywającego się obszaru aktywności EFBWW i BWI w Europie. Zbigniew Janowski, zabierając głos podkreślił, że dotychczasowe informacje na temat porozumienia spowodowały zamieszanie i nie są jasne dla związków zrzeszonych w EFBWW. Najważniejsza jest wiedza, jak będzie rozdysponowana praca: jakie będą cele europejskie obydwu Federacji. Zaapelował o większą transparentność prac nad porozumieniem, biorąc pod uwagę fakt, że BWI odbywa swój kongres pod koniec bieżącego roku, a propozycje przewodniczących Federacji zakładają zmiany statutowe w obydwu organizacjach.

W kolejnym punkcie porządku obrad przedstawiciel szwedzkiego Byggnads przedstawił założenia i przebieg bardzo interesującej kampanii „anty-macho” w firmach budowlanych,



Dietmar Schafers, przewodniczący i Sam Hagglund, sekretarz generalny EFBWW

gwarancje pracownikom w UE.

W posiedzeniu Komitetu Wykonawczego brali udział Zbigniew Janowski, członek Komitetu i Jakub Kus, sekretarz ZZ „Budowlani”. Niepokój budzi fakt, że po raz kolejny przedstawiciele ZZ „Budowlani” byli jedynymi reprezentantami związków z nowych krajów UE. (sag)



Goście IX Śląskiego Forum

IX ŚLĄSKIE FORUM INWESTYCJI, BUDOWNICTWA, NIERUCHOMOŚCI O MIESZKANIACH

W trakcie IX Śląskiego Forum Inwestycji, Budownictwa, Nieruchomości, zorganizowanego w Centrum Edukacyjno-Kongresowym Politechniki Śląskiej w Gliwicach, odbyła się dwudniowa konferencja, poświęcona programowi „Mieszkanie +”, aspektom technicznym budowania i remontowania oraz rewitalizacji miasta, osiedli i terenów przemysłowych.

Konferencję zorganizowały Śląska Izba Budownictwa i Śląska Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa wraz z Oddziałem PZITB w Katowicach,

oraz przedsiębiorcy budowlani. Gościem konferencji był także Zbigniew Janowski, prezes Polskiego Towarzystwa Mieszkaniowego, przewodniczący ZZ „Budowlani”.

Podczas pierwszej sesji, którą poprowadzili Tadeusz Wnuk, prezydent Śląskiej Izby Budownictwa i Franciszek Buszka, przewodniczący Rady SIOIIB podpisano porozumienie o współpracy pomiędzy Regionalną Izbą Przemysłowo-Handlową w Gliwicach a Śląską Izbą Budownictwa.

Konferencja podzielona była na sesje: „Program „Mieszkanie +” w budownictwie”, „Poprawa komfortu użytkowania

lokalu socjalnych oraz mieszkań w ramach społecznego budownictwa czynszowego, a także zmiany umożliwiające wsparcie działań podnoszących standard takich mieszkań i lokali, jak również wsparcie państwa dla osób chcących oszczędzać na różne cele mieszkaniowe (Indywidualne Konta Mieszkaniowe). Przypomnieli, że mieszkania na wynajem będą oferowane zawsze z opcją dojścia do własności lokalu, lecz osoby niezainteresowane własnością mieszkania nie tylko będą mogły wynająć mieszkanie bez korzystania z tej opcji, ale także, w każdym czasie trwania



Sygnatariusze porozumienia

Śląskim Oddziałem ITB, Wydziałami Budownictwa i Architektury Politechniki Śląskiej oraz Regionalną Izbą Gospodarczą i Regionalnym Związkiem Spółdzielczości Mieszkaniowej w Katowicach. Wśród partnerów było także Polskie Towarzystwo Mieszkaniowe. Patronat nad konferencją objęli minister infrastruktury i budownictwa, rektor Politechniki Śląskiej i marszałek województwa śląskiego.

W konferencji udział wzięli m.in. Tomasz Zuchowski, podsekretarz stanu w MliB, Jacek Szer, główny inspektor nadzoru budowlanego i Jarosław Wiczorek, wojewoda śląski. Uczestnikami konferencji byli samorządowcy, zarządcy nieruchomości, przedstawiciele organizacji budownictwa

budynków - aspekty praktyczne”, „BIM i poszerzona rzeczywistość w budownictwie”, „Utrzymanie i naprawa elementów konstrukcyjnych budynków” oraz „Rewitalizacja miasta, osiedli i terenów przemysłowych”.

Wiceminister MIB Tomasz Zuchowski w swoim wystąpieniu na konferencji podkreślił, że ministerstwo przygotowuje i wdraża pakiet zmian ustaw wynikających z przyjętego w ubiegłym roku przez rząd Narodowego Programu Mieszkaniowego. Kluczowa część tego programu to pakiet „Mieszkanie +”, obejmujący dostępne budownictwo mieszkaniowe z przeznaczeniem na wynajem, zmiany ułatwiające powstanie większej liczby

umowy najmu, będą mogły zmienić umowę na najem z opcją dojścia do własności. Mieszkania realizowane w ramach programu „Mieszkanie +” nie będą odbiegały od mieszkań oferowanych na rynku komercyjnym. Co więcej, zakłada się wprowadzenie rozwiązań zapobiegających budowie mieszkań na terenach do tego niedostosowanych, np. obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, czy w pobliżu elektrowni wiatrowych.

W sesji poświęconej programowi „Mieszkanie +” wystąpił także Zbigniew Janowski, reprezentujący Polskie Towarzystwo Mieszkaniowe. Treść tego wystąpienia publikujemy obok.

(red/mib/ps)

Wystąpienie prezesa PTM Zbigniewa Janowskiego w trakcie IX Śląskiego Forum Inwestycji, Budownictwa, Nieruchomości.

„MIESZKANIE +” szansą na systemową zmianę w polskim mieszkalnictwie

Mówimy o kluczowym programie rządowym, być może najważniejszym od lat w obszarze mieszkalnictwa. Środowisko mieszkaniowe jest ostrożne. Trudno, żeby było inaczej. Od kilkudziesięciu lat zmagamy się z poważnym problemem mieszkaniowym, na który do tej pory nie znaleźliśmy dobrego rozwiązania systemowego. Niektórzy nazywają go kryzysem.

Grzechem wielu ekip rządowych od 1989 roku było to, że po prostu takich rozwiązań systemowych nie poszukiwały, zadowalając się rozwiązaniami cząstkowymi. Dotyczy to także poprzedniej ekipy rządowej, która programowo zrezygnowała z takich rozwiązań. Mówię o rządowym antyprogramie: „Główne problemy, cele i kierunki programu wspierania budownictwa mieszkaniowego do 2020 r.” przyjętym przez rząd i zaakceptowanym przez Sejm poprzedniej kadencji. Były co prawda dobre programy „Rodzina na Swoim” i działający jeszcze „Mieszkanie dla Młodych”, ale to nie są rozwiązania systemowe.

Pamiętam, jak Adam Glapiński, minister budownictwa na początku lat dziewięćdziesiątych wprowadzał kredyt hipoteczny. I na krytykę, że to rozwiązanie cząstkowe, głównie dla bogatych, odpowiadał, że od czego trzeba zacząć. To prawda. Ale kolejne kroki systemowe nie nastąpiły. Dlaczego rozwiązanie systemowe nie powstało?

Jestem byłym posłem kilku kadencji. Wiem, jak funkcjonują mechanizmy kadencyjne. Polityczna, systemowa inwestycja w mieszkalnictwo może nie być opłacalna, bo to inwestycja długotrwała, niedająca gwarancji spektakularnych wyników w trakcie jednej kadencji, przed kolejnymi wyborami. Tym bardziej trzeba docenić obecną inicjatywę programową.

Problem mieszkaniowy nie dotyczy dziś wszystkich. Dotyczy jednak wielkiej grupy obywateli, która nie posiada wystarczających dochodów, wystarczającej zdolności kredytowej na zakup własnego mieszkania. Dotyczy to młodych, młodych rodzin. To problem nie tylko czysto mieszkaniowy, ale demograficzny, migracyjny, dotyczący także rozwoju gospodarczego.

Program „Mieszkanie +” nie jest tylko programem zwiększającym budowę mieszkań socjalnych. Ale dotyczy też, co należy podkreślić, ludzi mających ograniczone możliwości osobistego rozwoju, a także ludzi mniej zaradnych życiowo, co nie znaczy, że mających mniejsze prawa. Nikt rozsądny w naszym środowisku nie będzie krytykował koncepcji „Mieszkania +”. Możemy co najwyżej krytykować skromne upowszechnianie i propagowanie tej koncepcji.

Jestem przedstawicielem Polskiego Towarzystwa Mieszkaniowego, organizacji z tradycjami, kierującej się racjonalną analizą sytuacji w mieszkalnictwie. Zaprezentowane w zeszłym roku w wystąpieniach rządowych założenia, przygotowanego przez Rząd Programu „Mieszkanie +”, odczytujemy jako:

- uznanie, iż sytuacja mieszkaniowa ludności w Polsce jest daleka od standardów europejskich, a podejmowane dotychczas próby rozwiązania tzw. kwestii mieszkaniowej nie przyniosły zadowalających efektów;
- zrozumienie, iż traktowanie nakładów na budownictwo mieszkaniowe jedynie jako wydatków konsumpcyjnych jest podejściem nieuprawnionym, opartym na naiwnym

neoliberalizmie;

- wskazanie, że stopień i jakość zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych społeczeństwa ma związek zarówno z sytuacją demograficzną, jak też określa możliwości wzrostu gospodarczego i postępu kulturowego;
- przyjęcie, iż państwo nie może pozostawić mieszkalnictwa wyłącznie „niewidzialnej ręce wolnego rynku”, zaś włączenie władz publicznych w rozwiązywanie problemu mieszkaniowego powinno uwzględniać możliwości finansowe różnych grup społecznych;
- dążenie do segmentacji rozwiązań poprzez podział na elementy wolnorynkowe, regulowane przez państwo i socjalne;
- wskazanie na potrzebę odejścia od forsowania własności mieszkań i powrót do budowy mieszkań lokatorskich, czynszowych – dostępnych przez rodziny średnio zarabiające, w tym młodych rozpoczynających życie zawodowe;
- poszukiwanie możliwości różnych form oszczędzania na mieszkanie i współfinansowania budownictwa mieszkaniowego, w tym uwzględnienie ulg podatkowych dla wydatków na cele mieszkaniowe.

Polskie Towarzystwo Mieszkaniowe, kontynuator działającego w okresie międzywojennym Polskiego Towarzystwa Reformy Mieszkaniowej, od wielu lat zabiega o nadanie właściwej rangi rozwiązywaniu kwestii mieszkaniowej w Polsce. Wspólnie z innymi środowiskami, działającymi w obszarze mieszkalnictwa, staramy się zmienić filozofię myślenia o mieszkalnictwie oraz jego roli i miejscu w gospodarce narodowej. Zdecydowanie przeciwstawiamy się niszczeniu społecznych form mieszkalnictwa, w tym spółdzielczości mieszkaniowej.

Z satysfakcją przyjmujemy, iż sygnalizowane przez Rząd kierunki rozwiązań są szczególnie w tym obszarze zbieżne z postulatami Polskiego Towarzystwa Mieszkaniowego.

Zdajemy sobie sprawę z tego, że prezentowane przez Rząd założenia mają charakter deklaracji politycznych. Będziemy jednak przyglądać się rozwiązaniom praktycznym. Oczekujemy potwierdzenia propozycji w szczegółowych rozwiązaniach Rządowego Programu Mieszkaniowego.

Uznajemy jednocześnie, że istotna w tym zakresie jest kwestia uporządkowania spraw legislacji, dotyczącej spółdzielczości mieszkaniowej, a przede wszystkim umożliwienie budowy spółdzielczych mieszkań lokatorskich na zasadzie „non profit”. Bez włączenia do Programu „Mieszkanie +” najsprawniejszego obecnie zarządcy zasobów mieszkaniowych, jakim są spółdzielnie mieszkaniowe, istotny postęp w poziomie zaspokajania potrzeb mieszkaniowych społeczeństwa będzie niezwykle trudny.

Program „Mieszkanie +” jest zbyt skromnie propagowany. Szkoda, bo przecież jest już realizowany. Podpisano umowy na ponad 5 tysięcy mieszkań. Tylko w dwóch województwach dotychczas nie podpisano umów. Szkoda, że do programu dotychczas nie zostały włączone spółdzielnie.

Kibicujemy temu programowi, deklarujemy nasze wsparcie i liczymy na następne kroki włączające w jego realizację kolejne podmioty z obszaru mieszkalnictwa.

cd. ze str. 2

włoskiego i manifestacji ulicznych. W ten sposób walczą o swoje miejsca pracy i o zdrowie konsumentów żywności.

Pracownicy sanepidu nie chcą odebrania im kompetencji do nadzoru nad badaniem żywności przez Państwową Inspekcję Bezpieczeństwa Żywności. Jak twierdzą, powołanie nowego podmiotu spowoduje nieprawidłowy nadzór nad bezpieczeństwem zdrowotnym oraz masowe zwolnienia w sanepidzie.

W całej Polsce w stacjach sanitarno-epidemiologicznych zatrudnionych jest około 17 tys. osób. Jak szacują związki zawodowe - jeśli zmiany wejdą w życie, pracę może stracić około 5 tysięcy osób.

Niespokojnie w szpitalu w Morawicy

Pracownicy Świętokrzyskiego Centrum Psychiatrii w Morawicy protestują przeciwko pogarszającym się warunkom pracy oraz niskim płacom. Jak twierdzą, od 2009 roku nie otrzymali żadnej podwyżki, a 270 pracowników otrzymuje dodatek wyrównawczy do najniższego wynagrodzenia.



Załoga szpitala piketowała przed siedzibą Świętokrzyskiego Oddziału Narodowego Funduszu Zdrowia w Kielcach, wyrażając swój głęboki sprzeciw i niezadowolenie wobec warunków zatrudnienia. Piketujący domagali się od Narodowego Funduszu Zdrowia kontraktu wyższego o 10 milionów złotych, który pozwoliłby na uregulowanie wynagrodzeń wszystkim pracownikom szpitala.

Negocjacje dyrekcji szpitala z NFZ nie przyniosły oczekiwanego przez pracowników rezultatu. Została podpisana zarówno umowa, jak i finansowanie świadczeń na najbliższe trzy miesiące. Prawie wszystko na dotychczasowych warunkach. Jedyne zmiany, jakie zostały wprowadzone dotyczą zwiększenia wyceny Izby Przyjęć w lecznicy oraz zapłacenia za nadwykonania.

Deweloper nie wypłacił środków na wynagrodzenia pracowników

Kilkudziesięciu pracowników budowlanych, zatrudnionych przy budowie jednego z poznańskich osiedli, protestowało, domagając się wypłaty zaległych pensji. Pikiet odbyła się przed placem budowy na ul. Dymka i dotyczyła wypłaty wynagrodzeń za trzy ostatnie miesiące.



Budowlancy domagają się wypłaty środków nie od swojego pracodawcy, lecz od spółki z Warszawy, która zleciła budowę osiedla. Firma, której powierzono wykonanie prac budowlanych, nie otrzymała od dewelopera zapłaty za wykonane prace. Deweloper w wystosowanym oświadczeniu tłumaczy, że rozwiązał umowę z generalnym wykonawcą, bo budowa się opóźniała. Niestety, w konflikcie na linii deweloper – generalny wykonawca najbardziej ucierpieli pracownicy zatrudnieni na budowie.

Spór zbiorowy w ZUS

Brak porozumienia pomiędzy związkami zawodowymi a Zakładem Ubezpieczeń Społecznych spowodował wejście tych pierwszych w spór zbiorowy z pracodawcą. Kolejne rozmowy zarządu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych ze związkowcami, grozącymi rozpoczęciem strajku, na razie nie przyniosły konkretnych ustaleń. Do dymisji podał się odpowiedzialny za administrację wiceprezes ZUS.

Jak informuje rzecznik prasowy ZUS, strony porozumiały się w trzech z pięciu żądań, ale nie doszło do podpisania porozumienia. Była to już druga tura negocjacji, dotyczących m.in. żądań płacowych związków. Związki domagają się 700 zł podwyżki brutto, zarząd ma środki na 150 zł podwyżkę w tym roku.

Zarząd zadeklarował wprowadzenie podwyżek do 30 czerwca, z wyrównaniem od 1 stycznia 2017 r. tego roku - w kwocie 150 zł. Rzecznik ZUS poinformował, że w negocjacjach zarząd zapewnił stronę związkową o utrzymaniu do 31 marca 2017 r. stanu zatrudnienia w ZUS, utrzymaniu sieci i struktury placówek oraz warunków pracy i płacy. Zarząd zobowiązał się do przestrzegania postanowień regulaminu pracy ZUS - szczególnie w zakresie czasu pracy pracowników. Wobec braku porozumienia zgodnie z regułami sporu zbiorowego - strony skorzystają teraz z pomocy mediatora.

Zebrał: Tomasz Nagórka



OBRADOWAŁA RADA OPZZ

W ostatnim tygodniu czerwca, w Warszawie, odbyło się ostatnie przed wakacjami posiedzenie Rady Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych. Na zaproszenie przewodniczącego OPZZ Jana Guza uczestniczyli w nim przedstawiciele ogólnokrajowych organizacji członkowskich oraz rad wojewódzkich OPZZ. Na posiedzeniu nie zabrakło przedstawicieli Związku Zawodowego „Budowlani” reprezentujących branżę „Budownictwo i przemysł drzewny”.

W związku z rozpoczęciem kampanii sprawozdawczo-wyborczą Rada OPZZ podjęła decyzję w sprawie zwołania IX Kongresu. Kongres, który zakończy obecną kadencję i wybierze nowe władze OPZZ odbędzie się w siedzibie Związku Nauczycielstwa Polskiego w dniach 24-25 maja 2018 roku.

Zmieniona została zasada obliczania składki



krajowego brutto (PKB) w roku kalendarzowym, poprzedzających rok obrachunkowy, w stosunku do poprzedniego roku kalendarzowego. Biorąc więc pod uwagę przyjęty przez Radę OPZZ sposób obliczania wysokości składki, w bieżącym roku wzrosła ona z 40 groszy do 43 groszy, a nie jak to miało miejsce do 42 groszy.

Rada OPZZ dokonała nowego podziału na branże, w miejsce dotychczasowych dziewięciu branż powstało ich siedem, w tym nowa branża „Przemysł”. W branży „Budownictwo i przemysł drzewny” nie dokonano żadnych zmian. Rada przyjęła również regulamin w sprawie szczegółowych zasad i trybu



członkowskiej na rzecz OPZZ. Zgodnie z podjętą uchwałą w sprawie wysokości i trybu opłacania składki członkowskiej na rzecz OPZZ od 2018 roku kwota składki będzie podlegała corocznie waloryzacji o wskaźnik przyrostu przeciętnego wynagrodzenia pracowników w gospodarce narodowej, powiększony o przyrost produktu

postępowania w sprawach dotyczących nabywania i utraty członkostwa w OPZZ. Dotyczy on w szczególności niezależnych organizacji, które zamierzają przystąpić bezpośrednio do OPZZ. Sam fakt przystępowania organizacji bezpośrednio do OPZZ, z pominięciem struktur branżowych, budzi wśród członków Rady, reprezentujących

ogólnokrajowe branżowe organizacje członkowskie, spore wątpliwości i obawy.

Ponadto Rada OPZZ przyjęła na swoim posiedzeniu:

1. Oświadczenie w sprawie działań Ministerstwa Zdrowia wobec protestujących pielęgniarek, w którym „OPZZ domaga od się Ministra Zdrowia systemowych działań na rzecz wzmocnienia polityki kadrowej personelu w systemie ochrony zdrowia oraz stabilnego zatrudnienia i wynagradzania pracowników, gwarantującego bezpieczeństwo pacjentów – a nie inwigilacji protestujących o swoją godność zawodową”;
2. Stanowisko w sprawie propozycji nowej Konstytucji RP, w którym OPZZ krytycznie ocenia pomysły pisania nowej Konstytucji ogłaszane przez kolejne środowiska polityczne i społeczne;
3. Apel do Rządu RP i Parlamentu o uszanowanie woli obywateli i obywaterek popierających ideę przeprowadzenia ogólnokrajowego referendum w sprawie reformy edukacji;
4. Stanowisko w sprawie poparcia Europejskiego Filaru Praw Socjalnych.

Tomasz Nagórka

O PROBLEMACH ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH EUROPY ŚRODKOWEJ NA SPOTKANIU W6 W BRATYSŁAWIE

Doroczne spotkanie Grupy z Wiesbaden (W6), skupiającej związki zawodowe budownictwa, w tym roku odbyło się na Słowacji 5 i 6 czerwca 2017, w Hotelu Sorea Regia w Bratysławie. W spotkaniu wzięli udział przedstawiciele związków zawodowych, zrzeszonych w EFBWW: GBH z Austrii, IG BAU z Niemiec, EFEDOSZS z Węgier, BUDOWLANI z Polski, OS STAVBA z Czech i gospodarze IOZ ze Słowacji. Spotkanie prowadziła przewodnicząca IOZ Marta Brodzianska. Wziął w nim udział także przewodniczący KOZ (centrali słowackich związków) Jozef Kollár, który poinformował zebranych o europejskiej kampanii na rzecz wzrostu płac.



W trakcie spotkania omówiono realizację wniosków i ustaleń spotkania W6 w Pradze w roku 2016 r, aktualną sytuację związków zawodowych w poszczególnych krajach, europejską kampanię na rzecz wzrostu płac oraz realizację nowej strony



internetowej dla pracowników migrujących ECEMIN 2.0. Przeprowadzono także krótką dyskusję na temat informacji o działaniach i decyzjach EFBWW i BWI, prowadzonych przed Kongresem BWI, a dotyczących nowego modelu funkcjonowania i wzajemnych relacji obydwu organizacji. Wyjaśnień w tym zakresie udzielili Dietmar Schaffers, wiceprzewodniczący IG-BAU, przewodniczący EFBWW oraz Josef Muchitsch, przewodniczący GBH i przewodniczący Komitetu Europejskiego BWI. Odpowiadali m.in. na pytania Zbigniewa Janowskiego, przewodniczącego ZZ „Budowlani”. Dyskusja na ten temat została odłożona, ponieważ część delegacji związkowych nie miała wystarczających informacji na temat koncepcji nowej struktury i tzw. porozumienia przewodniczących EFBWW i BWI. Przedstawiciele związków Czech, Słowacji, Węgier i Polski krytycznie ocenili politykę informacyjną BWI i EFBWW w tej sprawie.

Dyskutowano o dialogu społecznym, układach zbiorowych pracy, wynagrodzeniach, płacy minimalnej, uzwiązkowieniu, polityce zatrudnienia i społecznej roli ustawodawstwa, warunkach pracy oraz harmonizacji działań BWI i EFBWW na rynku europejskim. Wiele czasu zajęła ocena sytuacji i perspektywy branży budowlanej w krajach W6, wymiana poglądów związków zawodowych na temat prac nad nową dyrektywą unijną dotyczącą delegowania pracowników, a wraz z nią tematu wynagrodzenia pracowników i zjawiska dumpingu socjalnego. Zwrócono uwagę na znaczne różnice poglądów nie tylko między krajami UE, ale też partnerami społecznymi. Ustalono miejsce i termin kolejnej wspólnej sesji, która odbędzie się na Węgrzech w drugiej połowie maja 2018 r.

W spotkaniu ZZ „Budowlani” reprezentowali przewodniczący Zbigniew Janowski i sekretarz krajowy Jakub Kus.

(sag)

Minęło już 125 lat...

23 czerwca 2017 r. w Warszawie, w Hotelu Gromada Centrum, odbył się NADZWYCZAJNY IX KONGRES ZWIĄZKU ZAWODOWEGO „BUDOWLANI” z okazji obchodów 125-lecia Ruchu Zawodowego Budowlanych w Polsce. Założeniem zwołania Kongresu było pokazanie historii naszego ruchu związkowego oraz promocja jego bieżącej działalności.

Minutą ciszy upamiętniono tych, którzy odeszli w ostatnim czasie. Wystąpienie otwierające obrady wygłosił przewodniczący Związku Zawodowego „Budowlani” Zbigniew Janowski, zaś historię 125-lecia Ruchu Zawodowego „Budowlani” zaprezentował Zbigniew Figurski – przewodniczący Komisji Historycznej ZZ „Budowlani”, wiceprzewodniczący Okręgu Kujawsko-Pomorskiego.

W Kongresie obok delegatów, wzięli udział zasłużeni i wieloletni działacze Związku Zawodowego „Budowlani” oraz przedstawiciele instytucji i organizacji, z którymi Związek współpracuje. Gratulacje z okazji obchodów 125-lecia osobiście złożyli m.in.: Tomasz Zuchowski – podsekretarz stanu, wiceminister infrastruktury i budownictwa, Dariusz Mińkowski – zastępca głównego inspektora pracy, Andrzej Ziółkowski – prezes Urzędu Dozoru Technicznego, prof. Danuta Koradecka – dyrektor Centralnego Instytutu Ochrony Pracy – Państwowego Instytutu Badawczego (CIOP-PIB), Krzysztof Lachowski – Krajowa Rada Spółdzielcza, Wiesława Taranowska – wiceprzewodnicząca OPZZ, prof. Tomasz Zawila-Niedźwiecki – zastępca dyrektora generalnego Lasów Państwowych, Wiktor Piwkowski – sekretarz generalny PZiTb oraz Roman Nowicki – przewodniczący Kongresu Budownictwa. Odczytane zostały listy gratulacyjne m.in. od Marka Kuchcińskiego – marszałka Sejmu RP, Andrzeja Adamczyka – ministra infrastruktury i budownictwa, Elżbiety Rafalskiej – ministra rodziny, pracy i polityki społecznej, Romana Giedrojcia – głównego inspektora pracy, Jana Guza – przewodniczącego OPZZ oraz Mieczysława Grodzkiego – prezesa Krajowej Rady Spółdzielczej. Przekazane zostały życzenia od zasłużonych, wieloletnich działaczy ZZ „Budowlani”, który nie mogli uczestniczyć w tej uroczystości.

W trakcie części organizacyjnej Kongresu delegaci dokonali wyboru uzupełniającego do składu Rady Krajowej ZZ „Budowlani”. Nowymi członkami Rady Krajowej zostali: Sylwia Błaszowska i Mirosław Konkel, reprezentujący Okręg Pomorski. Kongres debatował również nad treścią projektu Regulaminu Głównej Komisji Rewizyjnej. Ostatecznie ustalono, że zostanie on skierowany do dalszych konsultacji. Delegaci przyjęli również Rezolucję „Pamięć i żywa historia”.

Kongres zakończył się częścią artystyczną i wspólnym grillowaniem, podczas którego można było spotkać się z dawno niewidzianymi kolegami i powspominać dawne czasy.

Tomasz Nagórka



Andrzej Piotrowski, przewodniczący Głównej Komisji Rewizyjnej ZZ „Budowlani”



Wystąpienie Zbigniewa Janowskiego na IX Nadzwyczajnym Kongresie ZZ „Budowlani”

DOBRA PAMIĘĆ

125 lat to bardzo długi okres w historii Polski. To wręcz kilka epok przedzielonych wielkimi wojnami i przełomowymi dla Polaków wydarzeniami. We wszystkie kolejne etapy naszej historii wpisuje się działalność ruchu zawodowego budowlanych. Tak jest, bo ruch związkowy od końca XIX wieku jest integralną częścią historii, ważną prawie dla każdego społeczeństwa, a szczególnie ważną dla Europy i – co bardzo istotne – dla Polski. Oczywiście jest jasne, że te mijające 125 lat to nie jest historia jednej organizacji. To jest burzliwa historia wielu organizacji, wielu nurtów, historia często ostrych sporów i konfliktów. To wiele lat zmian, to pokolenia działaczy o różnych poglądach. Czy Związek Zawodowy „Budowlani” ma prawo do tej rocznicy? Dlaczego to właśnie my obchodzimy te 125 lat?

Odpowiedź jest dość prosta. Dlatego, że nie wyrzekamy się żadnego z etapów tej historii. Dlatego, że mamy dobrą pamięć. Wszystko to, co w naszym ruchu działa się przez te 125 lat, to co dobre i to co złe, jest elementem naszego wspólnego dziedzictwa.

Ruch związkowy budowlanych w Polsce miał wiele sukcesów. I ma na swoim koncie także wiele porażek i poważnych błędów. Tych popełnianych przed odzyskaniem niepodległości, tych popełnionych podczas wewnętrznych walk w okresie międzywojennym, tych z lat stalinizmu w Polsce i później – do roku 1980. I także tych najnowszych – z czasów Federacji i jednolitego Związku „Budowlani”. Nie udajemy, że ich nie było, nie udajemy, że nie żyliśmy w czasach realnego socjalizmu. I nie skreślamy automatycznie wszystkiego tego, co zdarzyło się przez kilkadziesiąt lat PRL. Nie wszyscy będą nas za to lubić, ale to jest nasza pamięć i nasza historia. Korzystamy z niej i staramy się uczyć na błędach naszych poprzedników. Staramy się także nie zgubić tego, co w 125-leciu było wartościowe, ważne i godne kontynuacji.

Obchodzimy te rocznice także dlatego, żeby w historii naszego ruchu znaleźć źródło siły do działania. To ważne szczególnie w czasach trudnych dla związków zawodowych. Robimy to, by przywołać znów do życia tę starą robotniczą solidarność i samopomoc, które były głównymi źródłami siły naszych poprzedników sprzed wielu lat.

Historia 125 lat ruchu zawodowego budowlanych od początku, od zarejestrowania w Krakowie jesienią 1893 organizacji Stowarzyszenie Robotników Budowlanych Galicji i Śląska Cieszyńskiego jest historią wielowątkową i wielonurtową. Tworzyły ją organizacje związkowe różnych nurtów lewicowych, później także nurtów chrześcijańskich, a nawet narodowych. Jednoczyły się ze sobą, dzieliły, czasem – tak jak w dwudziestoleciu międzywojennym – ostro zwalczały. Ale wszystkie prawdziwe budowlane związki zawodowe miały wspólny mianownik. Głównym celem ich działania była zawsze obrona interesów pracowników budowlanych. I to właśnie jest spoiwem naszego 125-lecia. Czujemy się spadkobiercami tych wszystkich organizacji, które walczyły o prawa pracowników budownictwa. Czy tak można? Można. Dlaczego?

Bo jesteśmy syndykalistami. Nie wrogami państwa i systemu. Takimi syndykalistami, którzy uważają, że we współczesnym społeczeństwie była, jest i będzie potrzeba zorganizowanej reprezentacji pracowników na rynku pracy. Dopóki istnieje relacja pracownik – pracodawca, taka potrzeba będzie istniała.

Związek Zawodowy „Budowlani” powstał w 1991 roku jako jednolita organizacja. Nie tylko pracowników budownictwa, spółdzielczości mieszkaniowej, przemysłu wyrobów budowlanych i ceramicznego, ale także drzewiarzy, meblarzy, leśników, pracowników ochrony środowiska. Te sektory także mają swoją bogatą i długą historię i o tym pamiętamy. Jednolity związek powstał po to, by lepiej dostosować działalność związkową do rzeczywistości rynku pracy w tworzącej się na nowo gospodarce rynkowej. To nie było łatwe i nie jest łatwe.

Zmiana ustrojowa w Polsce była możliwa dzięki zrywowi Wielkiej Solidarności w roku 1980. Ale w stanie wojennym podstawy organizacyjne wszystkich nurtów ruchu związkowego zostały zniszczone, a po reaktywacji związków i w czasie tworzenia struktur gospodarki rynkowej w latach dziewięćdziesiątych z wielu stron zaczęto ruch związkowy otwarcie zwalczać. I nie chodzi tylko o pracodawców – długo niezorganizowanych – ale także o rządy, wśród których trudno znaleźć taki, który byłby związkom życzliwy.

Polska budowała swoją wersję kapitalizmu wolnorynkowego i mało



Zbigniew Janowski, przewodniczący ZZ „Budowlani”

kto przejmował się strukturalnymi relacjami na rynku pracy, dialogiem, reprezentacją interesów stron. Silne jeszcze w połowie lat dziewięćdziesiątych związki przeforsowały korzystny Kodeks pracy, ale nie przewidziały, że od początku będzie on ignorowany, bojkotowany i omijany. Nie przewidziały, że wszędzie tam, gdzie brak jest szczegółowych przepisów wykonawczych i sankcji Kodeks stanie się zbiorem pobożnych życzeń. Ciesząc się z odzyskanej wolności gospodarczej i społecznej zapomnieliśmy o tym, że wolny rynek jest areną ścierania się różnych interesów i że do eliminacji bardzo kosztownych skutków nieuchronnych konfliktów potrzebny jest dialog. Nie deklarowany, ale prawdziwy – ujęty w realnie funkcjonujące struktury, zasady odpowiedzialności i procedury. Tego nie było w reformach Balcerowicza, nikt wtedy nie mówił o modelach dialogu – skandynawskim, niemieckim, belgijskim czy choćby włoskim.

Wtedy wydawało się, że wolny rynek załatwi wszystko. Nie załatwił. I dziś za to płacimy. Nie tylko my, związkowcy – ale także pracodawcy. I po części także struktury państwa. Mam nadzieję, że jesteśmy mądrzy po szkodzi, jaką wyrządził w gospodarce i strukturze społecznej neoliberalizm w XIX-wiecznym wydaniu. Mamy zderegulowany rynek pracy, niewystarczającą informację o jego rzeczywistych potrzebach, umowy zbiorowe w stanie śmierci klinicznej, pracodawców narzekających na brak wykwalifikowanych kadr i nieuczciwą konkurencję, pracowników narzekających na śmieciowe umowy, dwa miliony Polaków na nowej emigracji w UE. I powoli, pracowicie i z dużym trudem wracamy do idei prawdziwego dialogu. Z woli wszystkich stron. Bo tylko wtedy dialog ma sens.

Spotykamy się na IX, jubileuszowym Kongresie naszego Związku. Czy mamy prawo do dumy z naszych osiągnięć? Nie wiem. Wiem natomiast na pewno, że mamy prawo do szacunku – bo wykonujemy pracę związkową, która nie jest wdzięczna i rzadko daje powody do pełnej satysfakcji. I mamy prawo do tego jubileuszu. Bo szanujemy naszą przeszłość i nigdy jej nie przekreślamy. Szanujemy naszych poprzedników i to, co osiągnęli. I tylko czasem, czytając stare programy, odezwy i relacje dziwimy się, że w międzywojennym dwudziestoleciu, czy nawet w XIX wieku nasze związki zawodowe walczyły o to samo, o co i my dziś walczymy.

Środowisko budowlane jest specyficzne. Niezależnie od różnic interesów i poglądów jest coś, co nas łączy bardzo silnie. I pracodawców, i pracowników. Inżynierów, robotników, szefów firm, budowlaną administrację i budowlane środowiska naukowe. Organizacje działające w naszej branży. To jest poczucie wspólnoty i dumy z efektów pracy, z budowy. Nie wiem na ile jest to silne w innych branżach, ale u nas jest silne i pozwala, mimo wielu przeciwności i naturalnych różnic interesów, na współdziałanie. I stanowi podstawę do dialogu. Lepszej na razie nie mamy. O lepszą musimy się postarać. Mówię to do Was, Koleżanki i Koledzy, ale mówię to także do naszych partnerów i przyjaciół. Na szczęście tych ostatnich nam nie brakuje, mimo, że jesteśmy związkowcami, którzy zawsze mają swoje zdanie. Dziękujemy tym, którzy z nami chcą współpracować i zapewniam, że potrafimy to docenić.

Mówiłem o dumie z osiągnięć. Ja czuję satysfakcję, gdy nam się coś uda. I zdarza się to dość często. Ale dumę czuję głównie z tego, że jestem częścią ruchu zawodowego o 125-letniej historii i Związku, który ma swoje miejsce w polskim budownictwie. Dumny jestem z tego, że mogę z wami współpracować.

To miało być krótkie wystąpienie. Ale mam nadzieję, że w kontekście minionych 125 lat wybaczycie mi, że było trochę dłuższe...

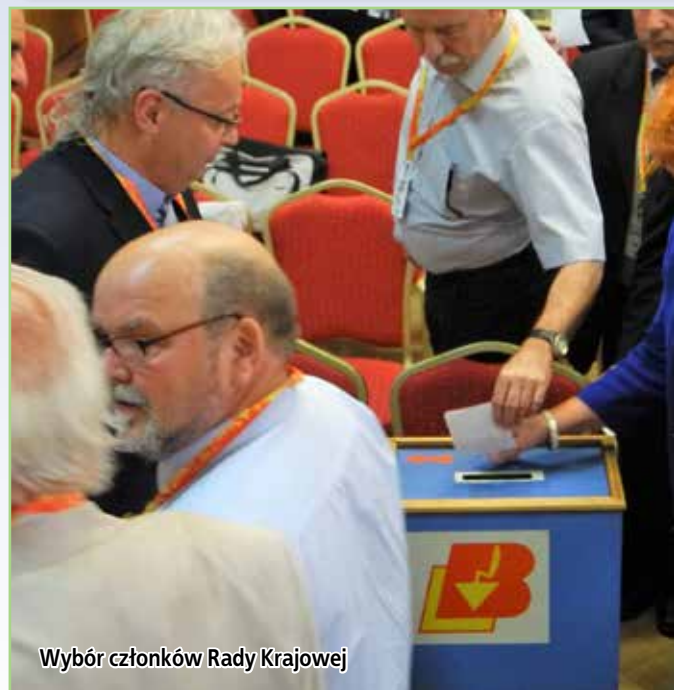
Minęło już



W trakcie dyskusji – Stanisław Kowalczyk, przewodniczący Okręgu Warmińsko-Mazurskiego ZZ „Budowlani”



Goście Kongresu



Wybór członków Rady Krajowej

vz 125 lat...



Wojciech Tarka, wiceprzewodniczący Okręgu Lubelskiego ZZ „Budowlani”



Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Warszawa, 6 czerwca 2017 r.

Pan
Zbigniew Janowski
Przewodniczący
Związku Zawodowego
„Budowlani”

Szanowny Panie Przewodniczący,

dziękuję za zaproszenie do udziału w Kongresie Związku Zawodowego „Budowlani”. Studyziesięć lat Ruchu Zawodowego Budowlanych w Polsce to ważny jubileusz. Tradycja oraz dorobek tego okresu dowodzą jak potrzebną organizacją jest Wasz Związek. Jestem przekonany, że tegoroczny Kongres będzie wydarzeniem sprzyjającym konstruktywnemu dialogowi. Wielopłaszczyznowa, partnerska współpraca w branży budowlanej jest bowiem dobrym sposobem na zwiększenie konkurencyjności polskich firm w kraju i za granicą.

Niestety nie będę mógł uczestniczyć w obradach tego szerokiego gremium. Dlatego tą drogą, życzę pomyślnego przeprowadzenia przedsięwzięcia. Pragnę również przekazać serdeczne pozdrowienia dla gości jubileuszowego Kongresu, a także dla wszystkich zaangażowanych w jego organizację. Niech założenia przyświecające wszystkim, którzy budowali dorobek Ruchu Zawodowego Budowlanych będą realizowane z zadowoleniem i pozytywnym dla pracowników sektora budowlanego i całego społeczeństwa.

Łączę wyrazy szacunku


Marek Kuchciński


MINISTER
INFRASTRUKTURY I BUDOWNICTWA
Andrzej Adamczyk

Warszawa, dnia 23 czerwca 2017 r.

Pan
Zbigniew Janowski
Przewodniczący
Związku Zawodowego „Budowlani”

Szanowny Panie Przewodniczący, szanowni Państwo,

serdecznie dziękuję za zaproszenie na Kongres z okazji 125-lecia Ruchu Zawodowego Budowlanych w Polsce – niestety z powodu wcześniej zaplanowanych wydarzeń nie mogę być dzisiaj z Państwem osobiście.

Z okazji tego znanego jubileuszu chciałbym złożyć Państwu najlepsze życzenia wszelkiego powodzenia i skuteczności w dalszym reprezentowaniu środowiska budowlanego oraz w zabieganiu o przestrzeganie praw pracowników polskiego budownictwa i branż pokrewnych.

Ministerstwo Infrastruktury i Budownictwa docenia jakże bogatą historię Związku Zawodowego „Budowlani”, który łączy w swojej działalności pracowników związanych nie tylko z sektorem budowlanym, ale także przemysłem materiałów budowlanych, spółdzielczością mieszkaniową, przemysłem drzewnym, meblarskim, leśnictwem, ochroną środowiska i służbami komunalnymi.

Zaangażowanie Związku Zawodowego „Budowlani” w dialog społeczny, które przejawia się m.in. w aktywnym udziale w działaniach przy Ministerstwie Infrastruktury i Budownictwa Zespołu Trójstronnym do spraw Budownictwa i Gospodarki Komunalnej, jest niezwykle cennym wkładem w tworzenie lepszego i bardziej przyjaznego obywatelom prawa. Pragnę również nadmienić, iż ważnym dla wszystkich aspektów jest rozwój innowacyjności i konkurencyjności polskiego rynku budowlanego, osiąganie coraz lepszych efektów przekładających się na zadowolonych, świadomych klientów i przede wszystkim na jakość świadczonych usług.

Chcę podkreślić, że działania obecnego rządu są skierowane na wspieranie i rozwój polskich wyrobów budowlanych, polskich przedsiębiorców, promowanie rozwiązań krajowych za granicą oraz eliminowanie barier legislacyjnych – często niespełniających celów, jakim miały pierwotnie służyć. Ministerstwo Infrastruktury i Budownictwa dokłada wszelkich starań, by zapewnić polskiej branży budowlanej stały i harmonijny wzrost.

Jestem pewien, że w ramach dalszej pracy na rzecz zrównoważonego rozwoju Polski oraz poprawy jakości życia jej obywateli będziemy mogli liczyć na mądry i rzeczowy, oparty na ponad 100-letnim doświadczeniu, głos ruchu zawodowego budowlanych.

Kończąc, życzę całemu Związkowi oraz wszystkim uczestnikom Kongresu wszelkiej pomyślności, dalszych sukcesów, wytrwałości w realizacji wyznaczonych celów, czasu bogatego w dobre decyzje oraz wielu powodów do osobistej satysfakcji z dokonania na rzecz całego środowiska.

Łączę wyrazy szacunku wraz z pozdrowieniami


Ministerstwo Infrastruktury i Budownictwa, ul. T. Chałubińskiego 4/6, 00-926 Warszawa
www.mib.gov.pl, infolinia: 222 500 135, e-mail: kancelaria@mib.gov.pl, Twitter @MIB_GOV_PL


GŁÓWNY INSPEKTOR PRACY
Roman Giedrońc

Warszawa, dnia 13 czerwca 2017 r.

Pan
Zbigniew Janowski
Przewodniczący
Związku Zawodowego „Budowlani”

Szanowny Panie Przewodniczący,

Z okazji doniosłego jubileuszu 125-lecia Ruchu Zawodowego Budowlanych pragnę złożyć najserdeczniejsze życzenia od Kierownictwa i Pracowników Państwowej Inspekcji Pracy.

Bardzo niewiele organizacji zawodowych w naszym kraju może poszczycić się tak bogatą i długą tradycją. Związek Zawodowy „Budowlani” jest prawnym następcą wielu związków zawodowych funkcjonujących w sektorach swojej aktywności.

Otwartość na współpracę i profesjonalne działanie na rzecz swoich członków należących do różnych grup zawodowych to znak rozpoznawczy Budowlanych. Organizacja z pełną odpowiedzialnością i świadomie reaguje na zachodzące zmiany czy problemy nurtujące polską gospodarkę, szczególnie w obszarze budownictwa, które niezmiennie charakteryzuje bardzo wysoki poziom wypadków w pracy. Dzięki temu trafnie formułuje swoje cele i dostosowuje odpowiednie formy działania. Realizacji szeregu działań statutowych towarzyszy zawsze szczególna troska o poprawę stanu bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia w budownictwie.

Dlatego bardzo cenimy sobie naszą współpracę, która ugruntowana wieloletnim doświadczeniem funkcjonuje na wielu płaszczyznach. Związek Zawodowy „Budowlani” to sprawdzony partner i szczególniejszy sojusznik

02-315 Warszawa, ul. Baroka 28/30, e-mail: kancelaria@gi.pip.gov.pl, www.gip.gov.pl

Państwowej Inspekcji Pracy, który szeroko wspiera wypełnianie misji naszego Urzędu. To właśnie Państwo jesteście głównymi partnerami inspekcji w działaniach na rzecz zapewnienia pracownikom godnych warunków pracy, ochrony wynagrodzenia czy bezpieczeństwa. Bardzo sobie cenimy efekty naszej dotychczasowej współpracy mając nadzieję na dalsze jej rozwijanie.

Niezmiennie ważna i potrzebna jest wymiana poglądów z przedstawicielami wszystkich środowisk, mających wpływ na poziom bezpieczeństwa i przestrzegania prawa w stosunkach pracy, szczególnie w przedsiębiorstwach o wysokim ryzyku wypadkowym. Warto razem poszukiwać nowych metod działania, uwzględniających charakterystyczne dla branż czynniki zagrożeń, które wpłyną na znaczącą poprawę warunków pracy oraz przestrzeganie przepisów prawa.

To dzięki profilaktyce oraz edukacji możliwe jest eliminowanie patologii w stosunkach pracy i budowanie, tak potrzebnej kultury pracy. Dlatego wyrażam nadzieję, że kwestie przestrzegania praw pracowniczych, a przede wszystkim bezpieczeństwa i zdrowia w pracy pozostaną, także w kolejnych latach, wyznacznikiem skuteczności naszego współdziałania.

Wraz z jubileuszowymi gratulacjami na ręce Pana Przewodniczącego przekazuję życzenia wielu dalszych sukcesów w działalności zawodowej, zasłużonej satysfakcji z dotychczasowych dokonań oraz pomyślnej realizacji nawet najbardziej ambitnych zamierzeń, które zapisywać będą kolejną chlubną kartę historii Związku Zawodowego „Budowlani” w naszym kraju.

Łamy Łamy Szanowny
Roman Giedrońc

Mimetoju



Zbigniew Stępień - Komisja Mandatowa



Jubileuszowe życzenia od OPZZ



Andrzej Ziđkowski, prezes UDT wręcza Zbigniewowi Janowskiemu pamiątkową plakietę



Urszula Jagielska, członek Zarządu Krajowego prezentuje Rezolucję Kongresu

 **KRS** Krajowa Rada Spółdzielcza
Warszawa, dnia 23 czerwca 2017 r.

Szanowny Pan
Zbigniew JANKOWSKI
Przewodniczący
Związku Zawodowego „BUDOWLANI”

Szanowny Panie Przewodniczący,

Szanowni Uczestnicy Kongresu Związku z okazji Jubileuszu 125-lecia Ruchu Zawodowego Budowlanych w Polsce.

Na wstępie pragnę wyrazić w imieniu Krajowej Rady Spółdzielczej i swoim własnym, gratulacje z okazji Jubileuszu tak zasłużonego dla Polski Ruchu i Związku.

Działalność Ruchu Zawodowego Budowlanych zbiega się, w czasie 125 lat swego istnienia, z odbudową Polski z największych zniszczeń wojennych, jakie poniósł nasz kraj w ostatnich dwóch wojnach światowych. Takiej intensywności zniszczeń, cofających nasz kraj w rozwoju materialnym i gospodarczym nie doświadczył żaden kraj świata.

W tym kontekście dokonania zawodowe pracowników i związkowców ze zrzeszonych w Związku sektorów, w tym związanej z nami spółdzielczości Mieszkaniowej, uważam za ogromne. I nie jest to ocena przesadzona. Pomysłowość, innowacyjność, pracowitość i wytrwałość zawodowa kolejnych pokoleń pracowników musi budzić najwyższe uznanie, zwłaszcza w okresie szybkiej odbudowy naszego kraju po II wojnie światowej.

Zyjemy w czasach niezwykłych, przyspieszających przeobrażeń zarówno na świecie jak i w Polsce. Globalizacja i ogromna koncentracja działalności wytwórczej i własności w rękach nielicznych, wymaga rozwijania odmiennych struktur działalności gospodarczej i własności. Te struktury powinny być oparte na: kształtowaniu postaw obywatelskich zamiast indywidualistycznych, współpracy zamiast rywalizacji, jawności zamiast tajemnicy, własnej krajowej infrastruktury finansowej zamiast globalnych korporacji.

Takie możliwości dają wspólnotowe formy własności i działalności społeczno-gospodarczej. Najbardziej znana jest spółdzielczość, która przechowuje depozyt zasad i wartości zrodzonych w XIX wieku w warunkach konfrontacji z ówczesnym kapitalizmem. Wymaga to jednak przemiany mentalności przedsiębiorców, pracowników i konsumentów według starych zasad: „swoją do swego po swoje” (SPOLEM) i „kupujesz lub zamawiasz usługę u polskiego przedsiębiorcy - dajesz Polakowi pracę”. Wiemy, że możemy liczyć na Wasz Związek i dziękujemy za działania wspierające obronę spółdzielczości mieszkaniowej.

W związku z Jubileuszem i dokonaniem przeszłości, pragnę wyrazić w imieniu Krajowej Rady Spółdzielczej – Naczelny Organ Samorządu Spółdzielczego w Polsce – życzenia dla Związku i całego Ruchu Zawodowego Budowlanych, dalszej owocnej pracy, wytrwałości i pomysłowości w pracy dla Polski i przede wszystkim dla naszych „Małych Ojczyzn” środowisk lokalnych.

*z wyrazami szacunku i współzawodowym
pozwoleniem*

Mieczysław Grodzki

Prezes Zarządu
Krajowej Rady Spółdzielczej

125 lat...

REZOLUCJA IX NADZWYCZAJNEGO KONGRESU ZWIĄZKU ZAWODOWEGO „BUDOWLANI” „PAMIĘĆ I ŻYWA HISTORIA”

Zdumą przeglądamy rozdziały 125-letniej historii ruchu zawodowego budowlanych w Polsce. Z szacunkiem wspominamy pracę wielu pokoleń działaczy tego ruchu. Nie traktujemy naszej historii jako jubileuszowego dodatku do codziennej działalności związkowej. To wciąż jest żywy i użyteczny fundament naszego Związku. Bez takiego fundamentu każda organizacja traci tożsamość a w ślad za tym sens swojego istnienia. Nasza historia jest szczególnie bogata, czasem trudna i pełna bolesnych momentów, ale przez to właśnie cenna i żywa.

Czerpiemy siłę z tej historii, motywację do pracy a często także korzystamy z doświadczeń naszych poprzedników w rozwiązywaniu konkretnych, dzisiejszych problemów. Tak jest, bo przez 125-lat zmieniały się epoki, warunki, w których działał ruch zawodowy, ale nie zmienił się sens i istota naszej działalności. Dopóki będzie istniał rynek pracy, dopóki istnieć będą relacje pracownik – pracodawca, dopóty niezbędna będzie reprezentacja i obrona interesów pracowników w tych relacjach. Tak było 125 lat temu, gdy murarze zakładali w Krakowie Stowarzyszenie Zawodowe Robotników Budowlanych i tak jest dzisiaj. Jubileusz ruchu budowlanych obchodzimy wspólnie ze spółdzielcami, pracownikami przemysłu wyrobów budowlanych i ceramiki, drzewiarzami i leśnikami. Jesteśmy jedną związkową rodziną.

Rynek pracy się zmienia i te zmiany mają często charakter radykalny. Związek zawodowy musi dostosowywać do tych zmian struktury organizacyjne i formy działania. To, czy robi to skutecznie, zależy także od doświadczeń przeszłości. Branżowy ruch zawodowy budowlanych od początku był ruchem wielonurtowym. Były w nim organizacje związane z lewicą społeczną, związki chrześcijańskie, organizacje innych nurtów. Związek Zawodowy „Budowlani” korzysta z doświadczeń wszystkich nurtów naszego ruchu. Jedynym kryterium jest reprezentacja interesów pracowników naszych sektorów. Nasza historia nie jest prosta i łatwa. I nie wszystko w niej zasługuje na uznanie. Ale mocną stroną naszego Związku jest to, że pamiętamy o całym naszym dziedzictwie.

Korzystamy z tego, co dobre i uczymy się na własnych błędach. Z tych doświadczeń wynika, że tylko niezależny i społecznie zaangażowany ruch związkowy ma szansę skutecznie bronić interesów pracujących. Tylko taki ruch może się zmieniać i dostosowywać formy działania do nowych czasów. Taki jest sens naszej 125-letniej historii.

Delegaci
na Nadzwyczajny IX Kongres
Związku Zawodowego
„Budowlani”

Warszawa, 23.06.2017 r.

Solidarność
Krajowy Sekretariat Budownictwa i Przemysłu Drzewnego
31-011 Kraków, pl. Szczepański 5
tel./fax +48 12 421-83-95, mobile 691 109-090
e-mail: zbigniew.majchrzak@interia.pl

Kraków 23.06.2017 r.

Szanowny Kolega

Zbigniew Janowski

Przewodniczący Związku Zawodowego Budowlani

Rada Krajowego Sekretariatu Budownictwa i Przemysłu Drzewnego NSZZ Solidarność pragnie złożyć serdeczne gratulacje w związku z 125 - leciem działalności związkowej w branży budownictwa. 125 lat to długi okres wiele pokoleń pracowników należało do Związków Zawodowych, których przecież celem podstawowym jest obrona miejsc pracy, godnych plac, przywilejów socjalnych. Można zadać pytanie czy współczesna Polska to kraj przyjazny dla wielomilionowego środowiska pracowników czy nie mamy do czynienia z wyzyskiem.

Naszym zdaniem tylko wspólna praca wzajemna solidarność to klucz do sukcesu. To szansa dla pracowników w branży na poprawę sytuacji w tym przede wszystkim materialnej. Rada Sekretariatu pragnie wyrazić przekonanie, że wspólnie w przyszłości będziemy podejmować ważne inicjatywy społeczne.

Pozostając z wyrazami szacunku

Zbigniew Majchrzak

Przewodniczący Rady


MINISTER
Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
Elżbieta Rafalska

Warszawa, dnia 23 czerwca 2017 r.

Pan
Zbigniew Janowski
Przewodniczący
Związku Zawodowego „Budowlani”

Szanowny Panie Przewodniczący, Szanowni Państwo,

świętują dziś Państwo niezwykle ważny Jubileusz. Sto dwadzieścia pięć lat działalności brzmi nie tylko dumnie, ale i zasługuje na szacunek oraz uznanie. Z tej okazji wszystkim członkom Związku Zawodowego „Budowlani” składam serdeczne gratulacje wraz z najlepszymi życzeniami.

Spotkanie jubileuszowe jest nie tylko świadectwem tradycji, wielkiej aktywności i wytrwałej pracy, ale również okazją do refleksji nad dotychczasowymi osiągnięciami oraz dalszymi działaniami. To czas kiedy pamięcią sięga się do tych wszystkich, których praca, zaangażowanie i poświęcenie tworzyły dorobek Związku Zawodowego „Budowlani”.

Gratuluje dotychczasowych osiągnięć, a w szczególności Jubileuszu 125-lat istnienia, życzę aby dalsza aktywność na rzecz szeroko pojętego środowiska budowlanego, a także dbałość o bezpieczeństwo pracy w sektorach, w których Państwo działacie przynosiła Wam jak najwięcej zadowolenia i satysfakcji. Życzę, aby celebrowany i tak zaszczytny Jubileusz był powodem do radości, a zarazem bodźcem do podejmowania kolejnych wyzwań. Natomiast uroczyste obchody były dla Państwa także okazją do milego i pełnego wspomnień spotkania.

Od jutra rozpoczynać kolejny rozdział działalności, zatem proszę pozwolić, że skorzystam z okazji i przekazę na ręce Pana Przewodniczącego wszystkim obecnym na Kongresie życzenia wszelkiej pomyślności zarówno w życiu osobistym, jak i zawodowym. A Związkowi - jako instytucji - kolejnych pomyślnych 125 lat!

Raz jeszcze winszując Jubileuszu, dziękuję za zaproszenie i łączę wyrazy szacunku.

Elżbieta Rafalska


MINISTERSTWO
Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
Stanisław Szwed
Sekretarz Stanu

Warszawa, 8 czerwca 2017 r.

Pan
Zbigniew Janowski
Przewodniczący
Związku Zawodowego
„Budowlani”

Szanowny Panie Przewodniczący, Szanowni Państwo

Serdecznie dziękuję za zaproszenie na „Kongres Związku z okazji 125-lecia Ruchu Zawodowego Budowlanych w Polsce”. Niestety obowiązki związane z pełnionym urzędem nie pozwalają mi być w tym ważnym dniu razem z Państwem.

Szczególne gratulacje składam na ręce Związku Zawodowego „Budowlani”, za inicjatywę zwołania kongresu, któremu przyświeca szczególnie cel, pokazania historii Ruchu Zawodowego Budowlanych w Polsce, którego zaszczytna działalność trwa już od 125 lat.

Na wyróżnienie zasługuje postawa charakteryzująca na przestrzeni lat Ruch Zawodowy Budowlanych w Polsce, która niezmiennie cechuje się otwartością i dążeniem do prawdziwego dialogu, w relacjach zarówno z partnerami ze swojego środowiska, jak i administracją rządową oraz samorządową.

Mam głęboką nadzieję, że niniejszy kongres będzie stanowił uhonorowanie 125 lat wytrwałej pracy Ruchu Zawodowego Budowlanych w Polsce oraz przyczyni się do wymiany opinii i refleksji, które wspomogą trwające wysiłki polskich resortów na rzecz dalszej poprawy sytuacji na rynku pracy.

Wraz z gratulacjami dla organizatorów łączę życzenia owocnego spotkania dla wszystkich uczestników „Kongresu Związku z okazji 125-lecia Ruchu Zawodowego Budowlanych w Polsce”.

*2 pamiątkami
Stanisław Szwed*

MINISTERSTWO ŚRODOWISKA
SZEF GABINETU POLITYCZNEGO
Magdalena Bodzenta

Warszawa, 19 maja 2017 r.

MinJS.079.1.2017

Pan
Zbigniew Janowski
Przewodniczący Związku
Zawodowego „Budowlani”

Małgorzata Janowska
Serdecznie dziękuję za zaproszenie na Kongres Związku Zawodowego „Budowlani” z okazji 125 – lecia Ruchu Zawodowego Budowlanych w Polsce, który odbędzie się 23 czerwca 2017 roku. Niestety ze względu na inne zobowiązania służbowe Pan Minister nie będzie mógł uczestniczyć w tym wydarzeniu osobiście.

Składam najserdeczniejsze gratulacje z okazji jubileuszu działalności oraz serdeczne podziękowania za wkład pracy w organizację kongresu. Wydarzenie to dobra okazja do wymiany myśli między ekspertami. Bogaty program wydarzenia z pewnością zostanie doskonale przyjęty przez zaproszonych gości. Wszystkim uczestnikom pragnę życzyć owocnych dyskusji.

Korzystając z okazji przekazuję pozdrowienia dla wszystkich zaangażowanych w organizację wydarzenia. Życzę wszelkiej pomyślności w realizacji zamierzeń zawodowych i osobistych oraz przekazuję serdeczne pozdrowienia.

*Z wyrazami szacunku
Magdalena Bodzenta*

Minęło już



Dariusz Mińkowski, z-ca głównego inspektora pracy



Teresa Tomczyszyn, przewodnicząca Okręgu Zachodniopomorskiego ZZ „Budowlani”



Komisja skrutacyjna Kongresu



Przewodniczący Rady
Andrzej Rychlicki

Warszawa, 20 czerwca 2017 r.

Szanowny Pan
ZBIGNIEW JANOWSKI
Przewodniczący
Związku Zawodowego Budowlani

Szanowny Panie Przewodniczący
Szanowni Uczestnicy Kongresu

Z okazji pięknego jubileuszu 125-lecia działalności Ruchu Zawodowego Budowlanych w Polsce składam w imieniu Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa i własnym serdeczne gratulacje, kieruję wyrazy wielkiego uznania za aktywną obecność w realizacji pięknej idei budowania porozumień społecznych oraz niekwestionowane zasługi w obronie praw i interesów środowiska branży budowlanej. Do osiągnięć Związku odnosimy się z pełnym szacunkiem i wyrażamy nadzieję, że Związek będzie nadal angażował swoje doświadczenie i wiedzę w pogłębianie współpracy i twórczy dialog wszystkich środowisk, które uczestniczą w przeobrażaniu polskiego budownictwa i walczą o jakość pracy w zawodach budowlanych.

Panu Przewodniczącemu i kadrze Związku Zawodowego „Budowlani” oraz wszystkim członkom Związku życzę dalszych bogatych dokonań, satysfakcji z osiąganych zamierzeń oraz wielu osobistych sukcesów i wszelkiej pomyślności.

Jednocześnie pragnę serdecznie podziękować za zaproszenie do wzięcia udziału w uroczystym, jubileuszowym Kongresie Związku, którego nie mogę przyjąć z powodu odbywającego się w tym samym terminie XVI Krajowego Zjazdu Sprawozdawczego Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa.

Proszę przyjąć szczerze życzenia koleżeńskości i wysokiej poziomu obrad Kongresu, które z pewnością przyczynią się do umocnienia i rozwoju największej polskiej organizacji zawodowej pracowników branży budowlanej.

Łukasz Wójcik
Andrzej Rychlicki



Kolega
ZBIGNIEW JANOWSKI
Przewodniczący
Związku Zawodowego „Budowlani”

Szanowny Kolego Przewodniczący!
Koleżanki i Koledzy związkowcy!

Obchody 125 lat Związku Zawodowego „Budowlani” to wyjątkowa uroczystość. Ta kolejna rocznica świadczy nie tylko o Waszej aktywności i potrzebie współdziałania wszystkich związkowców sektora budowlanego, ale także pokazuje, że jesteście otwarci na wciąż nowe wyzwania. To także ważne wydarzenie dla OPZZ, dla którego jesteście znaczącym głosem środowiska pracowniczego jako największa organizacja związkowa branży budowlanej.

Sektor budowlany jest obszarem szczególnej wrażliwości społecznej. Nie tylko ze względu na specyfikę i różnorodność współdziałających z Wami partnerów, ale przede wszystkim – na zagrożenia związane z bezpieczeństwem pracy i ochroną zdrowia człowieka. Doświadczenie 125 lat pracy świadczy o tym, że dzisiaj jesteście wpływową i opiniotwórczą organizacją. To dzięki Wam możliwe było uzgodnienie minimalnej stawki kalkulacyjnej wynagrodzenia w budownictwie. Skutecznie i ponad podziałami działacie na rzecz poprawy warunków pracy. Pracownicy budownictwa przyczyniają się do rozwoju innych sektorów gospodarki narodowej. Cieszą się zasłużonym szacunkiem społeczeństwa, które docenia Wasz wpływ na komfort życia milionów polskich rodzin.

Ostatnie lata pokazały także, że tylko w dialogu społecznym można zbudować trwałe wartości i rozwiązania przyjazne pracownikom i społeczeństwu. Stąd wielką nadzieję należy pokładać w rozwoju branżowego dialogu społecznego na poziomie regionalnym jak i krajowym, szczególnie poprzez Waszą aktywność w Radzie Głównego Inspektora Pracy do Spraw Bezpieczeństwa Pracy w Budownictwie.

Wierzę także, że wspólne działania ZZ Budowlanych i OPZZ będą służyć społeczeństwu, a pracownikom - systematycznie i trwale podnosić bezpieczeństwo i warunki pracy, wzmacniając ich prestiż zawodowy oraz dając godne, europejskie płace!

W imieniu swoim i społeczności związkowej zrzeszonej w Ogólnopolskim Porozumieniu Związków Zawodowych dziękuję za Waszą wieloletnią pracę i zaangażowanie na rzecz naszego Porozumienia, w tak trudnym obszarze, jakim jest branża budowlana.

Przewodniczącemu oraz Wam - Koleżanki i Koledzy związkowcy zrzeszeni w ZZ „Budowlani” życzę wytrwałości i sukcesów w walce o prawa pracownicze, a Waszym rodzinom i bliskim - pomyślności w życiu osobistym.

Wyrażam nadzieję, że przed nami jeszcze wiele lat wspólnych związkowych działań!

Ze związkowym pozdrowieniem

JAN GUZ
Przewodniczący OPZZ

Warszawa, dnia 23 czerwca 2017r.



Tomasz Żuchowski, podsekretarz stanu w Ministerstwie Infrastruktury i Budownictwa



Stefan Dąbrowski, wiceprzewodniczący Okręgu Śląskiego ZZ „Budowlani”



Adam Bajera, wiceprzewodniczący Okręgu Śląskiego ZZ „Budowlani”

125 lat...



kongresu



Sylvia Błaszowska i Mirosław Konkel, nowo wybrani członkowie Rady Związku



Stowarzyszenie na rzecz Leśnictwa
i Ochrony Przyrody w Polsce
Przewodniczący Zarządu Głównego
Wiesław Biskupski

Kolega
Zbigniew Janowski
Przewodniczący Związku Zawodowego
„BUDOWLANI”
w Warszawie
Szanowne Koleżanki i Koledzy

W imieniu Zarządu Głównego Stowarzyszenia na rzecz Leśnictwa i Ochrony Przyrody w Polsce, oraz własnym, serdecznie dziękuję za zaproszenie na Nadzwyczajny Kongres ZZ „Budowlani” z okazji 125 - lecia Ruchu Zawodowego Budowlanych w Polsce.

Jest mi szczególnie przyjemnie, że jako były aktywista i członek związku, mogę uczestniczyć w tak doniosłym zdarzeniu.

Obserwując skuteczność Waszego Związku, co zapewne wynika także z tych 125 lat doświadczeń, mogę ze spokojem założyć, że jesteście w stanie wynegocjować najlepsze z możliwych warunków pracy i płacy dla pracowników reprezentowanych branż.

Jak widać, także z perspektywy tych filat, rola związków zawodowych ciągle rośnie, a ich działalność napotyka na coraz trudniejsze wyzwania.

Jestem przekonany, że władze Związku, nie szczędzą sił i zapału w realizacji najistotniejszych zadań, jakimi są obrona miejsc pracy, godnych warunków życia a także tworzenie perspektyw dla ludzi młodych.

Korzystając z okazji, w imieniu Stowarzyszenia i własnym, deklaruje wsparcie i pomoc w rozwiązywaniu związkowych problemów, szczególnie w obszarze ochrony przyrody, leśnictwa i branż związanych z przemysłem drzewnym.

Serdecznie gratuluję Koledze Zbigniewowi Janowskiemu, działaczom i członkom Waszego Związku Zawodowego, wielu efektów w dotychczasowej pracy, życzę także dużo zdrowia i determinacji w walce na rzecz ludzi pracy.

Warszawa, dnia, 23 maja 2017 r.



owski, przewodniczący Okręgu ZZ „Budowlani”



Marek Dzierżgowski - Okręg Zachodniopomorski

KALENDARIUM BRANŻOWEGO RUCHU ZAWODOWEGO BUDOWLANYCH W POLSCE

Ruch zawodowy pracowników budownictwa w Polsce obchodzi swoje 125 – lecie. Trzeba jednak pamiętać o tym, że ten jubileusz – akceptowany przez nasze branżowe środowisko i mocno osadzony w historii – jest umowny. Sam ruch zawodowy ludzi budownictwa powstawał na terenie trzech zaborów już od lat 60-tych XIX wieku. Jednak pierwsza polska organizacja zawodowa została zarejestrowana w zaborze austriackim. Pozwoliły na to bardziej sprzyjające (prawo koalicji), niż w przypadku pozostałych zaborców, warunki działania w monarchii austro-węgierskiej. Poniżej przedstawiamy krótkie i uproszczone kalendarium naszego ruchu zawodowego. Będziemy badać naszą historię i kontynuować prace komisji historycznych Związku działających po II wojnie, szczególnie prace zespołów kierowanych przez nieocenionego dr Czesława Krawczaka, autora wielu opracowań historycznych.

1868 – pierwsze udokumentowane wzmianki o powstaniu filii Powszechnego Niemieckiego Związku Cieśli (Bydgoszcz, Tczew, Wieleń), zrzeszających także robotników polskich (nurt lassalczyków);
Lata 70-te XIX w. – powstają (m.in. w Toruniu) oddziały tzw. związków hirsch-dunckerowskich, zwalczających związkowe organizacje socjaldemokratyczne;

1882 – powstaje inicjatywa zarejestrowania we Lwowie stowarzyszenia robotników budowlanych. Ostatecznie statut „Stowarzyszenia Robotników Budowlanych dla Galicji i Śląska Cieszyńskiego” zatwierdzony zostaje przez austriackie władze w 1894 r.;

1890 – 1914 – intensywny rozwój branżowych wolnych związków budowlanych na Pomorzu, Śląsku i w Wielkopolsce po zniesieniu tzw. ustawy antysocjalistycznej w 1890 r.;

1892 – próby zjednoczenia pierwszych nielegalnych organizacji związkowych na terenie Królestwa Polskiego przez Związek Robotników Polskich;

1899 – powstają pierwsze zawodowe organizacje chrześcijańskie (Poznań, Gdańsk, Pszczew, Chełmno), zrzeszające pracowników wszystkich zawodów budowlanych;

1902 – powstają pierwsze branżowe – budowlane organizacje w ramach Polskiego Związku Zawodowego (rejencja poznańska);

1905 – utworzenie w Warszawie Związku Zawodowego Robotników Przemysłu Budowlanego (socjaldemokratyczny) i związków, tworzonych przez Narodowy Związek Robotniczy (narodowa demokracja). Po 1909 r. władze carskie podejmują działania represyjne wobec szybko rozwijającego się ruchu związkowego;

1912 – powstaje Oddział Budowlany Zjednoczenia Zawodowego Polskiego (tzw. bochumskiego) na terenie zaboru niemieckiego;

1914-18 – zawieszenie lub radykalne ograniczenie działalności związkowej we wszystkich trzech zaborach w okresie I wojny światowej. Ograniczoną działalność prowadzi jedynie w Warszawie Związek Zawodowy Robotników Przemysłu Budowlanego;

1918 – 1919 – odbudowa działalności Związku Zawodowego Robotników i Robotnic Przemysłu Budowlanego i rozbudowa struktur na terenie dawnego Królestwa Polskiego;

1919 – powstanie w Krakowie Związku Robotników Budowlanych i dynamiczny rozwój struktur związku także poza Galicją;

1919 – powstanie Zjednoczenia Wolnych Związków w Polsce Zachodniej w Bydgoszczy (główna aktywność na Pomorzu);

1919 – tworzenie nowych oddziałów przez Związek Pracowników Budowlanych i Pokrewnych Zawodów (Polska zachodnia), polski Związek Zawodowy Chrześcijańskich Robotników Budowlanych (Kraków), Centralny Związek Chrześcijańskich Robotników Budowlanych (Bytom);

1924 – likwidacja Związku Zawodowego Robotników i Robotnic Przemysłu Budowlanego przez władze;

1925 – pierwsze próby jednoczenia ruchu zawodowego budowlanych. Powstaje Centralny Związek Robotników Budowlanych w Krakowie (nurt socjaldemokratyczny i chrześcijański);

1928 – CZRB z siedzibą w Krakowie po kolejnych działaniach zjednoczeniowych staje się największą centralą związkową budowlanych w Polsce;

Luty 1935 – powstaje Centralny Związek Robotników Przemysłu Budowlanego, Drzewnego, Ceramicznego i Pokrewnych Zawodów w Polsce, masowa organizacja związkowa z siedzibą w Warszawie;

1937 – powstaje Narodowy Zawodowy Związek Pracowników Budowlanych (związany z narodową demokracją);

1939 – rozwiązanie organizacji zawodowych przez okupacyjne władze niemieckie i sowieckie;

1944 – odtwarzanie struktur związkowych przedwojennych organizacji na terenach wyzwolanych;

lipiec 1945 – I Zjazd Związku Zawodowego Robotników Przemysłu Budowlanego, Ceramicznego i Pokrewnych Zawodów w Polsce, organizacji tworzonej na bazie przedwojennego CZRPBDCiPZ.;

1946-48 – rozbudowa struktur Związku (273 tys. członków w 1947);

1948-1954 – utrata niezależności, silne podporządkowanie nowo powstałej PZPR, rozbudowana działalność socjalna, oświatowa, kulturalna, zaangażowanie we współzawodnictwo pracy;

1954-1956 – nieudane próby demokratyzacji działalności związkowej;

lipiec 1957 – nowy statut Związku, zmiany struktur i nowa nazwa: Związek Zawodowy Pracowników Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych;

1963 – 1979 – związek skoncentrowany na działalności socjalnej, bhp, warunkach pracy (ponadzakładowe układy zbiorowe) i jednocześnie zaangażowany w sprawy produkcji. Uzależnienie od polityki centrali CRZZ, PZPR i władz administracyjnych;

sierpień 1980 – powstanie NSZZ „Solidarność”;

październik 1980 – XII Zjazd Związku Zawodowego Pracowników Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych zmienia nazwę na NSZZ Pracowników Przemysłu Budowlanego i Spółdzielczości Budownictwa Mieszkaniowego. Zerwanie więzi z centralą związkową i uniezależnienie od struktur partyjnych. Przed sierpniem 1980 Związek liczył 1125 tys. członków;

grudzień 1981 – stan wojenny i zawieszenie działalności wszystkich związków oraz przejęcie ich majątku;

listopad 1983 – I Zjazd Federacji NSZZ Pracowników Budownictwa;

1989 – ponowna rejestracja NSZZ „Solidarność”

luty 1991 – przekształcenie Federacji NSZZPB w jednolity Związek Zawodowy „Budowlani”;

1994 – przystąpienie Związku do Międzynarodowej Federacji Pracowników Budownictwa i Drzewiarstwa z siedzibą w Genewie;

grudzień 2005 – ZZ „Budowlani” współtworzy Międzynarodową Organizację Pracowników Budownictwa i Przemysłu Drzewnego – BWI;

czerwiec 2006 – przystąpienie ZZ „Budowlani” do Europejskiej Federacji Pracowników Budownictwa i Drzewiarstwa.

Powyższy, skrócony przegląd – kalendarium ruchu zawodowego budowlanych w Polsce to jedynie daty i nazwy (nie wszystkie). Do historii ruchu zawodowego w naszym sektorze będziemy wracać w publikacjach OMSZ „Budowlani” w najbliższej przyszłości w sposób pogłębiony i, jak sądzimy, ciekawy dla czytelników. Warto, bo to pasjonujący materiał.

Jakub Kus

Minęło już 125 lat...

MEDAL 125-LECIA RUCHU ZAWODOWEGO BUDOWLANYCH W POLSCE

W Krakowie, 125 lat temu powstał pierwszy polski związek zawodowy robotników budowlanych. Dla Związku Zawodowego „Budowlani”, będącego bezpośrednim następcą i spadkobiercą tradycji wielu pokoleń i licznych organizacji zrzeszających pracowników budownictwa i pokrewnych branż, jest to bardzo ważna rocznica. Niewiele organizacji zawodowych w naszym kraju może poszczycić się tak bogatą i długą tradycją i ciągłością działalności.

Historia ruchu zawodowego budowlanych jest źródłem wiedzy, doświadczeń i żywą inspiracją do pracy działającego obecnie Związku Zawodowego „Budowlani”. Biorąc pod uwagę znaczenie tej rocznicy Rada Krajowa Związku postanowiła ustanowić Medal 125-lecia Ruchu Zawodowego Budowlanych w Polsce. Przyznawany jest on wyłącznie członkom Związku szczególnie zasłużonym dla jego rozwoju oraz osobom niebędącym członkami Związku aktywnie wspierającym działania ruchu zawodowego budowlanych.



Andrzej Piotrowski



Andrzej Skorulski



Józef Smorąg



Kazimierz Wielgus



Mirosław Simon



Danuta Koradecka



Ryszard Rodzoch



Tadeusz Zając



Waldemar Mazan



Wiesław Biskupski

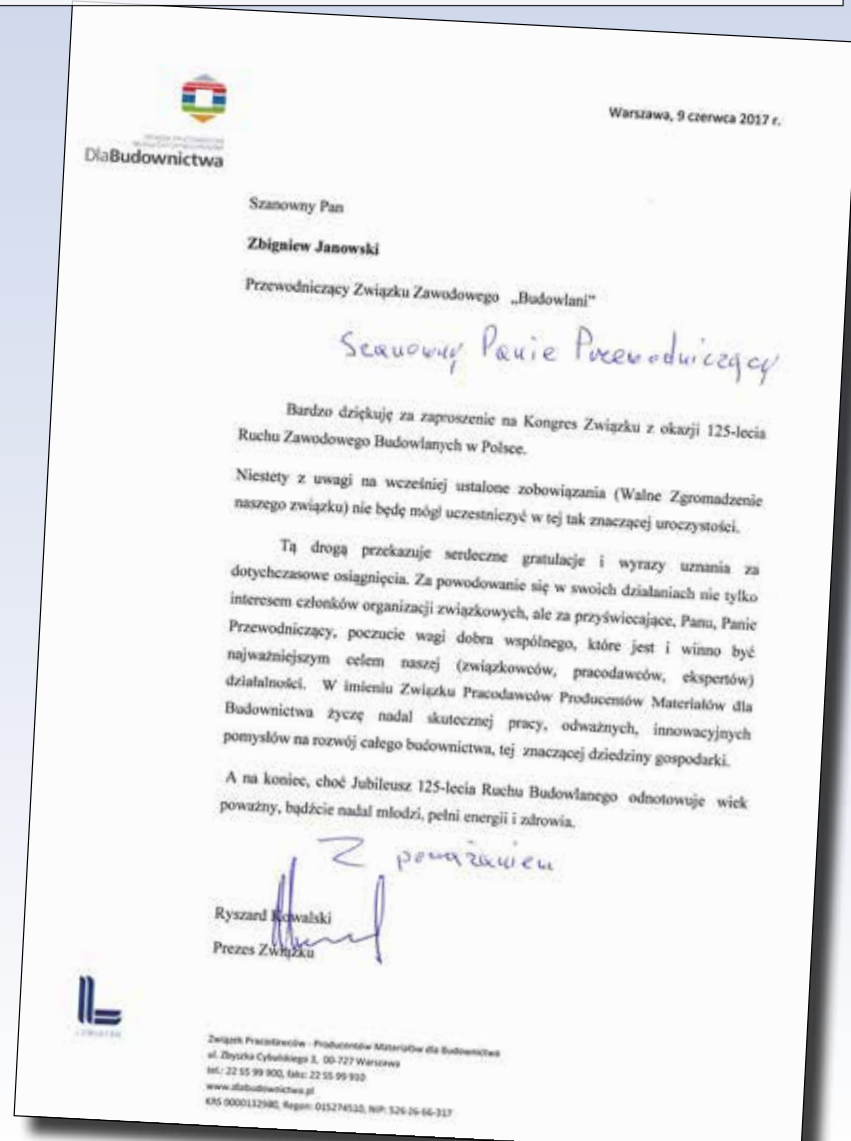


Wiesława Taranowska



Zbigniew Figurski

Medalem 125-lecia Ruchu Zawodowego Budowlanych w Polsce zostali uhonorowani: Wiesław Biskupski – były wiceprzewodniczący ZZ „Budowlani”, Danuta Koradecka – dyrektor CIOP-PIB, Waldemar Mazan – wiceprezes Konfederacji Budownictwa i Nieruchomości, Andrzej Piotrowski – przewodniczący Głównej Komisji Rewizyjnej ZZ „Budowlani”, Zbigniew Figurski – wiceprzewodniczący Okręgu Kujawsko-Pomorskiego ZZ „Budowlani” i przewodniczący Komisji Historycznej, Ryszard Rodzoch – były sekretarz Rady ds. Bezpieczeństwa Pracy w Budownictwie przy Głównym Inspektorze Pracy, Mirosław Simon – członek Zarządu OZ ZZ „Budowlani” w ZPS „Lubiana”, Andrzej Skorulski – były przewodniczący Okręgu Pomorskiego ZZ „Budowlani”, Józef Smorąg – prezes Otwockiej Spółdzielni Mieszkaniowej, Wiesława Taranowska – wiceprzewodnicząca OPZZ, Kazimierz Wielgus – były wiceprzewodniczący Okręgu Zachodniopomorskiego ZZ „Budowlani”, Tadeusz Zając – były główny inspektor pracy.



Konferencja „Pozorna ochrona - dopasowanie środków ochrony indywidualnej wyzwaniem polskiego BHP”

Czy pracownicy mają świadomość sensu stosowania, a pracodawcy zakupu środków ochrony indywidualnej (ŚOI)? Czy służba bhp wie, skutki dla zdrowia i życia. Uczestnicy mogli sprawdzić na stanowisku kontrolnym, jak w praktyce wygląda skuteczność dopasowania ochron słuchu.



jak prawidłowo dopasować ŚOI do danego zagrożenia? Jak właściwie prowadzić szkolenia pracowników, aby chętnie stosowali ŚOI?

Na te pytania szukali odpowiedzi uczestnicy konferencji „Pozorna ochrona - dopasowanie środków ochrony indywidualnej wyzwaniem polskiego BHP”, zorganizowanej przez oddział starachowicki i kielecki Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Pracowników Służby BHP, wspólnie z firmą 3M i członkami sieci ekspertów CIOP-PIB. Spotkanie odbyło się w samym sercu Gór Świętokrzyskich, na skraju Puszczy Jodłowej, w Ośrodku Wypoczynkowym „Jodłowy Dwór” w Szklanej Hucie.

Konferencja składała się z czterech wystąpień. Rozpoczęła ją prelekcja dr Piotra Kaczmarka, będąca spojrzeniem na kwestię świadomości i jakości stosowania środków ochrony indywidualnej przez pracowników. Zagrożenia czynnikami związanymi ze środowiskiem pracy co roku dotyczą ponad 330 tysięcy Polaków. Wiele spośród tych zagrożeń można wyeliminować dzięki środkom ochrony indywidualnej – wyposażeniu, które pracownicy, narażeni na czynniki szkodliwe, powinni stosować. Prelegent zaznaczył, że właściwe przygotowanie pracownika do realizowanych zadań – w tym jego przeszkolenie z zakresu zasad bezpieczeństwa, to podstawowy obowiązek pracodawcy, którego powinna wspierać w tym zadaniu służba bhp.

W drugim wystąpieniu Krzysztof Wróbel i Paweł Wojdyła z firmy 3M przedstawili problem właściwego doboru ochron słuchu. Prawidłowe dopasowanie i używanie środków ochronnych podnosi bezpieczeństwo, jak również - komfort pracy. Dzięki temu pracownicy chętniej powinni stosować sprzęt ochronny. Jak naprawdę jest? Wiemy, że co drugi pracownik korzysta z nich nieprawidłowo, co powoduje, że stosowane środki są nieskuteczne. Dają pozorne poczucie bezpieczeństwa, które w takim wypadku jest wyłącznie złudzeniem i może powodować poważne

skutki dla zdrowia i życia. Uczestnicy mogli sprawdzić na stanowisku kontrolnym, jak w praktyce wygląda skuteczność dopasowania ochron słuchu.

Marek Nościsz przybliżył uczestnikom historię tworzenia służby bhp w 1933 roku oraz przypomniał jak powstawało Ogólnopolskie Stowarzyszenie Pracowników Służby BHP w 1993 roku. Przedstawił problemy, z którymi boryka się od wielu lat służba bhp. Podstawowe z nich to: obarczanie pracowników dodatkowymi czynnościami, brak obowiązku dokształcania się i weryfikacji kompetencji, a tym samym obniżenie jakości



Nadinspektor Waldemar Zajączkowski - OIP w Kielcach

Marek Nościsz, wiceprezes OŚPS BHP

i cen świadczonych usług. Przedstawił „lek na tę chorobę”, jakim jest samorząd zawodowy służby bhp, jako droga konieczna do poprawy warunków bhp.

Konferencję podsumował Waldemar Zajączkowski z Okręgowego Inspektoratu Pracy w Kielcach, podkreślając, że ważny jest nie tylko właściwy dobór środków ochrony indywidualnej, ale i kontrola w trakcie eksploatacji oraz jakość i sposób instruowania pracowników w zakresie właściwego korzystania z środków ochronnych. Zwrócił także uwagę na weryfikację dokumentacji dostarczonej przez producentów ŚOI w celu właściwego doboru, jak i użytkowania. Zaznaczył, że w realizacji powyższych czynności kluczową rolę pełni służba bhp.

Po konferencji organizatorzy przygotowali dla uczestników biesiadę przy muzyce. Całe wydarzenie można z pewnością zaliczyć do udanych merytorycznie i integracyjnie – co też jest bardzo ważne. W konferencji, na zaproszenie Oddziałów OŚPSBHP udział wzięli przewodniczący okręgów Świętokrzyskiego i Podkarpackiego ZZ „Budowlani” Anna Bujnowska i Andrzej Płonka.

Paweł Strzelec/red.

BEZPIECZNIE OD POCZĄTKU



I nagroda - Anita Jaźwiec



II nagroda - Małgorzata Komorowska



III nagroda - Anita Jaźwiec

Jak sprawić, by tematyka poprawy bezpieczeństwa pracy była ciekawa dla młodych pracowników? Jak przybliżyć im tę tematykę? Czy działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa pracy mogą być na tyle fascynujące, aby ich przyciągnąć i zaangażować? Jak troszczyć się o bezpieczeństwo pracy osób, których się nie rozumie? Jak projektować stanowiska pracy dla pracowników, którzy oczekują od pierwszej pracy nie tylko wyzwania, ale i odpowiedniego komfortu? Jak budować zespoły pracownicze z osób reprezentujących różne pokolenia i organizować ich pracę tak, aby nie stwarzała zagrożenia dla ich zdrowia i życia?

Na te i inne pytania starają się odpowiedzieć uczestnicy ogólnopolskiej kampanii społecznej „BEZPIECZNIE od początku”, organizowanej w 2017 r. przez Centralny Instytut Ochrony Pracy - PIB, organizatorzy konkursów, akcji skierowanych do młodych pracowników, działań edukacyjnych, informacyjnych i promocyjnych dotyczących bezpieczeństwa pracy.

Pracodawcy często nie dostrzegają potrzeby szczególnego nadzoru nad pracą młodych pracowników, ich odpowiedniego szkolenia i instruktażu. Młodzi, wchodząc w okres zatrudnienia, muszą zmierzyć się ze stresem wynikającym z niepewności co do oczekiwań wobec siebie, ale też oczekiwań pracodawcy. Wybierając pierwszą pracę, najczęściej kierują się oferowanymi warunkami finansowymi, rzadziej - ryzykiem zawodowym.

Z danych statystycznych wynika, że wypadkom przy pracy ulegają najczęściej ludzie młodzi, z krótkim stażem pracy na danym stanowisku, osoby często niedostatecznie wyszkolone i zapoznane z zagrożeniami na stanowisku pracy. Dlatego tak ważne jest zadbanie o bezpieczeństwo najmłodszych pracowników.

Jednym z elementów, kampanii jest zorganizowana przez CIOP przy współpracy z Akademią Sztuk Pięknych w Krakowie, a także Akademią Sztuk Pięknych w Łodzi i Akademią Sztuk Pięknych w Warszawie

XXVI edycja konkursu na plakat poświęcony bezpieczeństwu młodych pracowników. Konkurs zainteresował wielu początkujących artystów plastyków, absolwentów i studentów uczelni i wydziałów plastycznych oraz pokrewnych w kraju i za granicą. „Bezpiecznie od początku” wychodzi naprzeciw potrzebom uświadczenia młodym pracownikom wagi ich bezpiecznych postaw, a pracodawcom – potrzeby szczególnej dbałości o pracowników z niewielkim doświadczeniem zawodowym.

Tegoroczny konkurs został rozstrzygnięty w maju, a 22 czerwca odbyło się wręczenie nagród i otwarcie wystawy pokonkursowej w CIOP.

Jury, złożone z przedstawicieli MRPiPS, PIP, CIOP, GIS, OPZZ i Akademii Sztuk Pięknych, przyznało trzy nagrody główne i pięć równorzędnych wyróżnień, a 50 projektów plakatów (łącznie z nagrodzonymi i wyróżnionymi) wybrało do zaprezentowania na wystawie pokonkursowej i w katalogu.

/z-ciop/

DZIEŃ BEZPIECZEŃSTWA 2017 - DZIEŃ OTWARTY W ZAKŁADZIE SINIAT W LESZCZACH

W Zakładzie Produkcyjnym SINIAT Sp. z o.o. w Leszczach, nagrodzonym w ubiegłym roku w konkursie „Pracodawca – Organizator Pracy Bezpiecznej”, tradycją stało się już organizowanie w czerwcu Dnia Bezpieczeństwa.

W tym roku dzień ten przybrał formę Dnia Otwartego i był dedykowany wszystkim pracownikom i ich rodzinom, emerytom i rencistom, jak również lokalnej społeczności. Wśród zaproszonych znalazły się przewodnicząca Okręgu Świętokrzyskiego ZZ „Budowlani” Anna Bujnowska oraz Kamila Pękalska, prezes Zarządu Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Pracowników Służby BHP Oddział Kielce.

Dla licznie przybywających gości przygotowano mnóstwo atrakcji.

Jedną z nich była Strefa EKOJAZDY, która składała się ze stanowisk do nauki zasad ekofajdy oraz do wideotestów na prawo jazdy, gdzie uczestnicy mieli możliwość odświeżenia przepisów oraz zmierzenia się z próbnym egzaminem na prawo jazdy.

Ogromną popularnością wśród najmłodszych cieszył się konkurs rysunkowy. Na kawałkach płyt gipsowo-kartonowych powstały barwne rysunki, przedstawiające bezpieczną pracę widzianą oczami dziecka. Wszyscy uczestnicy konkursu nagrodzeni

zostali paczkami ze słodyczami.

W trakcie trwania dnia otwartego przeprowadzono wiele gier i zabaw zarówno dla

nizowanym stanowisku. W drodze losowania rozstrzygnięto, trwający od czerwca 2016 do czerwca 2017, konkurs „Zgłoś Near Miss”.



Od lewej: Dorota Nowak - przewodnicząca ZZ „Budowlani” w Siniat Sp. z o.o., Anna Bujnowska - przewodnicząca Okręgu Świętokrzyskiego ZZ „Budowlani”, Vitaliy Litvinuk - dyrektor przemysłowy Siniat Sp. z o.o., Dorota Jurczuk - kierownik BHP w Siniat Sp. z o.o., Kamila Pękalska - prezes Zarządu kieleckiego Oddziału OŚPS BHP

dzieci, jak i dla rodziców. Specjalną atrakcją był występ pary szudlarzy, która zabawiła dzieci konkurencjami sprawnościowymi i tworzeniem z baloników - zwierzątek, szabli, kwiatów itp.

W ramach Dnia Otwartego można było poddać swoją gaśnicę samochodową okresowemu przeglądowi na specjalnie zorga-

Goście mogli także zwiedzić zakład i zapoznać się z całym procesem technologicznym. Chętnych było bardzo dużo: od kilkuletnich do seniorów, w tym emerytów, którzy pracowali przy uruchamianiu produkcji 15 lat temu. Zakład zwiedziło prawie 100 osób.

Małgorzata Maj-Sepioł
Dorota Nowak

Z WYDARZEŃ W ŚWIATOWYM RUCHU PRACOWNICZYM

Ameryka Południowa

Dnia 10 czerwca 2017 roku Federacja Pracowników Budownictwa i Przemysłu Drzewnego (BWI) z Nikaragui, stowarzyszona z Międzynarodową Organizacją Pracowników Budownictwa i Przemysłu Drzewnego (BWI), zgłosiła że tamtejszy rząd planuje reformę prawa ubezpieczeń społecznych, która oddziaływać będzie na prawa i ubezpieczenia pracowników w przyszłości.

Propozycja zmian została zaprezentowana po raz pierwszy w 2010 roku Radzie Ekonomii i Spraw Społecznych Nikaragui, a następnie przez nią ratyfikowana w maju bieżącego roku. Reforma przewiduje: podniesienie wieku emerytalnego z 60 do 65 lat, podwyższenie minimalnego okresu składkowego, rewizję mechanizmów określających emeryturę i redukcję przyznanych ubezpieczonym przywilejów.

Problem tego rodzaju zmian nie jest w Ameryce Południowej czymś wyjątkowym. W Brazylii rząd Michela Temera proponuje Kongresowi Narodowemu reformy, które wprowadzą 40-letni okres pracy z co najmniej 25-letnim okresem składkowym (aktualny okres składkowy to 15 lat) oraz ustanowienie minimalnego wieku emerytalnego na poziomie 62 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn. Również w Gwatemali reformy ubezpieczeń społecznych przewidują alarmująco niekorzystne zmiany obecnego systemu.

Z kolei w Republice Dominikany rząd zatwierdził transfer wszystkich usług me-

dycznych poprzednio oferowanych przez Instytut Ubezpieczeń Społecznych Dominikany do Narodowego Centrum Zdrowia, co zmusiło Instytut Ubezpieczeń Społecznych do anulowania wszystkich usług medycznych pracownikom tymczasowym w sektorach takich jak rolnictwo, przemysł stoczniowy czy budownictwo.

Wszystkie te kroki zostały podjęte bez należytej konsultacji ze związkami zawodowymi i z całkowitym pogwałceniem konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy, takich jak konwencja 102 o Ubezpieczeniu Społecznym, która została ratyfikowana przez Republikę Dominikany i Brazylię.

W związku z powyższym sekretarz generalny BWI Ambet Yuson mówił w wystąpieniu na Międzynarodowej Konferencji Pracy: „*Uważamy również, że misja ochrony praw związkowych jest bezpośrednio związana z bezpieczeństwem i higieną pracy. Po prostu, pracownicy, którzy mają związki zawodowe są bezpieczniejsi*”.

BWI będzie kontynuować wsparcie wszystkich działań prowadzonych przez zrzeszone organizacje, a które zmierzają do ochrony praw i godności pracowników. Przykładem tego były wspólne działania BWI z jej partnerami krajowymi na Dominikanie w celu ochrony Funduszu Emerytalnego Pracowników Budowlanych, czy wsparcie Narodowego Strajku w Brazylii 28 kwietnia 2017 roku.

Mołdawia

Federacja Związków Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych (SINDICONS)

Mołdawii zdecydowała o rozpoczęciu kampanii w ramach wiosennej ofensywy BWI, w celu walki o prawa niektórych grup swoich pracowników do wcześniejszych świadczeń emerytalnych. Do dnia dzisiejszego wiosenna ofensywa zaangażowała do czynnego udziału ponad 700 działaczy związkowych i członków SINDICONS. Przyczyną, dla której zorganizowano tę akcję, było podniesienie w grudniu zeszłego roku w Mołdawii wieku emerytalnego do 62 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn.

Jednocześnie wszystkie przywileje osób pracujących w warunkach niebezpiecznych, takich jak np. pracownicy kamieniołomów czy operatorzy pieców cementowych, zostały anulowane. Dla setek członków SINDICONS oznacza to radykalne podniesienie wieku emerytalnego z 54 do 65. Biorąc pod uwagę przeciętną długość życia pracownika kamieniołomów czy pracownika branży cementowej, oznacza to, że wielu z nich po prostu nie dożyje emerytury.

W kwietniu 2017 roku związki wizytowały 8 miejsc pracy (kamieniołomy i cementownie), by spotkać się z pracownikami i rozmawiać o kampanii.

W ostatnim czasie zorganizowano warsztaty dla działaczy związkowych w celu określenia dalszego rozwoju strategii kampanii. Postanowiono zażądać spotkania w Ministerstwie Pracy, które ostatecznie odbyło się 28 kwietnia i doprowadziło do utworzenia wspólnej grupy roboczej, która obecnie zajmuje się techniczną stroną poprawek legislacyjnych.

Pod koniec marca związek rozpoczął protest pod Parlamentem Narodowym w sto-

licy Mołdawii oraz budowanie porozumień z innymi zainteresowanymi podmiotami. W rezultacie, przy udziale Narodowej Konfederacji Związków Zawodowych i grupy pracodawców reprezentujących sektor produkcji materiałów budowlanych, opracowane zostały wspólne żądania, które następnie skierowane zostały do Ministerstwa Pracy.

Kirgistan

Dnia 30 maja 2017 roku, stowarzyszony z BWI Związek Pracowników Przemysłu Budowlanego i Materiałów Budowlanych zorganizował manifestację pod hasłem przewodnim „Wszyscy mają prawo do godnej pracy i bezpieczeństwa”. Stu członków związków zawodowych i studentów szkół zawodowych przemarszowało ulicami stolicy Kirgistanu, celem zwrócenia uwagi władz państwowych, pracowników i społeczeństwa na problem wysokiego poziomu wypadków w krajowym przemyśle budowlanym, który związki łączą z rosnącą praktyką fałszywego samozatrudnienia, kiedy to robotnicy kupują „patenty” i współpracują z wykonawcami nie na podstawie umowy o pracę, lecz na podstawie umów o świadczenie usług.

Podczas otwarcia spotkania przewodniczący kirgiskiego związku Toktogul Sultakeev podkreślił, że sektor budowlany jest największym pracodawcą w kraju, a co najmniej 10 % PKB pochodzi właśnie z branży budowlanej i produkcji materiałów budowlanych. Jednak cała branża jest również znana z wysokiego wskaźnika wypadków, i podczas gdy dane

dotyczące tego sektora pozostają wysokie – więcej niż 500 wypadków rocznie na budowach Kirgistanu, to liczba wypadków, gdzie miejsca pracy są nadzorowane przez związki, systematycznie spada.

Węgry

Wostatnim czasie pracownicy sieci supermarketów Tesco na Węgrzech przeprowadzili demonstrację, mającą na celu zwiększenie świadomości ogromnego niedoboru siły roboczej w sektorze.

Jedynym sposobem na poprawę tej sytuacji jest zwiększenie płac, jak powiedział József Sáling, prezes Związku Zawodowego Pracowników Handlowych (KASZ). W zależności od oceny skuteczności przebiegu manifestacji, protest może zostać powtórzony w kolejnych miejscach – powiedział Sáling. Dodał ponadto, że jeśli wynagrodzenia nie zostaną podniesione, pracownicy mogą przeprowadzać strajk ostrzegawczy w formie przerwy w pracy przez jedną czy dwie godziny lub spowolnić pracę i świadczenie usług poprzez przemieszczanie pustych wózków do wnętrza sklepu tak by uniemożliwić klientom korzystanie z nich podczas zakupów.

Według niedawnego raportu węgierskiej agencji prasowej MTI, w krajowym sektorze handlu detalicznego pracuje blisko 260000 osób, a mając na uwadze aktualną sytuację potrzeba co najmniej 20000 pracowników więcej.

Zebrał Cezary Izdebski

JUBILEUSZ 125 LAT RUCHU ZAWODOWEGO BUDOWLANYCH W SPÓŁDZIELNI MIESZKANIOWEJ „NOWOCZESNA”

W siedzibie Spółdzielni Mieszkaniowej „Nowoczesna” w Raciborzu 9 czerwca br. odbyła się uroczystość z okazji obchodów 125-lecia Ruchu Zawodowego Budowlanych w Polsce, zorganizowana przez Zarząd Zakładowy Związku Zawodowego „Budowlani”. W uroczystości wzięli udział prezes Zarządu SM „Nowoczesna” Tadeusz Wojnar, członek Zarządu Teresa Ziółko,

Polskiego Towarzystwa Mieszkaniowego i z-ca przewodniczącego Rady Ochrony Pracy Zbigniew Janowski oraz przewodniczący Okręgu Śląskiego ZZ „Budowlani” Adam Bajerowski.

Uczestników uroczystości powitał Mirosław Pielka, przewodniczący Organizacji Zakładowej ZZ „Budowlani”.

Koleżanka Jadwiga Osadców przedstawiła zebranym rys historyczny: jak



Od lewej: Tadeusz Wojnar – prezes Zarządu SM „Nowoczesna”, Zbigniew Janowski – przewodniczący ZZ „Budowlani”, Mirosław Pielka – przewodniczący organizacji ZZ „Budowlani” w SM „Nowoczesna”

kierownicy administracji, działu technicznego oraz zakładu Spółdzielni, związkowcy i pracownicy Spółdzielni.

W uroczystym spotkaniu uczestniczyli również zaproszeni goście: przewodniczący Związku Zawodowego „Budowlani”, prezes

powstał 125 lat temu Ruch Zawodowy Budowlanych w Polsce.

Za wieloletnią bardzo dobrą współpracę ze Związkiem Zawodowym „Budowlani” i za zasługi w działalności związkowej „Medalem 125-lecia Ruchu Zawodowego



Odnaczeni Medalem 125-lecia Ruchu Zawodowego „Budowlanych” w Polsce

Budowlanych w Polsce” odznaczeni zostali: prezes Spółdzielni Mieszkaniowej „Nowoczesna” Tadeusz Wojnar oraz członkinie organizacji związkowej Beata Kocur, Alina Mazurek, Jadwiga Osadców, Barbara Telejko i Brygida Zuber. Medale wręczyli przewodniczący Związku Zbigniew Janowski i przewodniczący Okręgu Śląskiego Adam Bajerowski.

Prezes Tadeusz Wojnar oraz przewodniczący Zbigniew Janowski otrzymali od organizacji związkowej w SM „Nowoczesna” pamiątkowe Kaski Ochronne Budowlanica,

które mają „zawsze chronić mądre głowy”.

Tadeusz Wojnar, Zbigniew Janowski i Adam Bajerowski w swoich wystąpieniach odnieśli się do jubileuszu 125-lecia działalności SM „Nowoczesna” i roli związkowców – spółdzielców w działaniach ruchu zawodowego budowlanych.

W części artystycznej naszej uroczystości wystąpiły skrzypaczki zespołu „Apasjono” z muzyką instrumentalną ze swojego repertuaru. Uroczystość zakończyła się do poczęstunkiem w „Dworku” Szonowice.

mp/red.

Zbigniew Janowski (fragmenty wystąpienia)

(...) Możemy się szczylić obchodami 125-lecia naszego ruchu zawodowego, bo jesteśmy organizacją, która szanuje swoją przeszłość i się do niej przynaję. Nie zawsze nam to dobrze wychodzi, nie zawsze pamiętamy o naszych własnych działaczach, starających się i odchodzących na związkowe emerytury, ale nie wstydzimy się przeszłości. Dlatego mamy prawo być dumni ze swojej tradycji i 125-letniej historii, z tego, co nasi poprzednicy wywalczyli dla pracowników, z tego, co nam samym udało się osiągnąć.

Naszą siłą jest ciągłość i doświadczenie. Dlatego też mówimy o historii naszego ruchu zawodowego i pamiętamy o rocznicach. Dlatego przypominamy sobie o co walczyli robotnicy budowlani w 1905 roku, o co walczyli w XX-leciu międzywojennym. I nadal dziwimy się, że dziś znowu musimy walczyć często o to samo. (...) To doświadczenie prowadzi do smutnej refleksji, że u nas nic nie jest dane na zawsze, mało kto dotrzymuje zobowiązań i cały czas trzeba walczyć o swoje. I że nasza praca praktycznie nie ma końca. (...)

Dziękuję Wam za organizację dzisiejszej uroczystości. Wpisuje się ona w cykl spotkań z okazji 125-lecia naszego ruchu. Nie jest to rocznica ważna tylko dla pracowników budownictwa. Jest ważna dla całego naszego Związku, dla wszystkich branż, które zrzeszamy. Także dla spółdzielczości mieszkaniowej, w której ruch związkowy ma bardzo bogatą historię, a dziś stanowi w dużej mierze o sile naszego Związku Zawodowego „Budowlani” (...)

DELEGOWANIE DZIAŁACZY DO CZYNNOŚCI DORAŻNYCH

Zagadnieniem często problematycznym i mogącym nastrożać wątpliwości jest kwestia delegacji działaczy związkowych na różnego rodzaju wydarzenia, związane z pełnionymi przez nich w strukturach związkowych funkcjami. Prawo to przysługuje zarówno pracownikom funkcyjnym, jak i „szeregowym” członkom, którym powierzone zostały funkcje związkowe.

Pracownicy ci zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa tzn. art. 25 ust. 2 oraz art. 31 ust. 3 Ustawy o związkach zawodowych z dnia 23 maja 1991 r. (Dz. U. Nr 55, poz. 234) mają prawo do zwolnienia z pracy zawodowej z zachowaniem prawa do wynagrodzenia na czas wykonywania doraźnej czynności związanej z pełnioną funkcją, jeśli dana czynność nie może być wykonana w czasie wolnym od pracy.

Przechodząc do konkretnych przykładów, wskazać należy, iż art. 25 ust. 2 stanowić będzie podstawę w przypadku oddelegowania na posiedzenia organów krajowych (Rady Krajowej, Zarządu Krajowego, Kongresu czy Głównej Komisji Rewizyjnej) oraz organów okręgowych (Rady Okręgu, Okręgowego Zjazdu Delegatów, Zarządu Okręgu i Okręgowej Komisji Rewizyjnej). Z kolei art. 31 ust. 3 stosowany będzie w przypadku wysyłania pracownika na różnego rodzaju szkolenia, seminaria czy konferencje związkowe.

Jak widać na pierwszy rzut oka, ustawodawca formułuje szereg wymogów, których kumulatywne spełnienie jest niezbędne w celu skutecznego zwolnienia od obowiązku pracy. Są one następujące: doraźny charakter podejmowanej czynności, związek danej czynności z funkcją związkową, okoliczność, iż czynność nie może zostać wykonana poza czasem pracy oraz stosowny wniosek do pracodawcy o udzielenie zwolnienia.

Doraźny charakter polega ogólnie rzecz ujmując na tym, iż podejmowana czynność ma wymiar okazjonalny.

Pracodawca nie może w oparciu o swoją subiektywną ocenę decydować czy udzieli pracownikowi zwolnienia, o tym bowiem decydować będzie fakt spełnienia w konkretnym przypadku wyżej wskazanych kryteriów obiektywnych - Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 06.06.2001 r., I PKN 460/00.

Związek czynności z pełnioną funkcją związkową powinien być interpretowany szeroko. Jak wskazuje doktryna, nie powinien być ograniczany wyłącznie do uczestniczenia w pracach związku np. podczas posiedzeń organów kolegialnych, lecz uwzględniać również



szkolenia organizowane przez nadrzędne struktury związkowe, udział w pracach komisji, pełnienie funkcji pełnomocnika procesowego, delegata czy uczestniczenie działacza podczas inspekcji Państwowej Inspekcji Pracy, Sanepidu etc.

Podobnie jak w przypadku doraźnego charakteru czynności, również określenie czy konkretna czynność nie może być wykonana poza czasem pracy musi być rozpatrywane obiektywnie, mając na uwadze czas i charakter danej czynności.

Trzeba przy tym pamiętać, iż obowiązek udzielenia pracownikowi zwolnienia nie ma charakteru bezwzględnie i możliwe są sytuacje, gdzie pracodawca wskutek szczególnych okoliczności będzie mógł odmówić pracownikowi udzielenia zwolnienia, nie łamiąc przy tym prawa (chodzi tu o sytuacje, kiedy przerwanie pracy skutkowałoby m.in. destabilizacją organizacji pracy np. poprzez konieczność wyłączenia linii produkcyjnej, której następne rozruch jest długotrwały, skomplikowany, kosztowny czy pozostawienie bez obsługi maszyn bądź urządzeń, od których sprawnego funkcjonowania zależy właściwa organizacja pracy).

Wniosek do pracodawcy o udzielenie zwolnienia może z kolei złożyć zarówno sam zainteresowany (jednak w tym przypadku pracodawca może domagać się potwierdzenia od statutowych władz związkowych), jak również zarząd konkretnego organu statutowego ZZ „Budowlani”. Wniosek ten powinien wskazywać w swej treści okoliczności oraz czynność, która ma być realizowana. Forma w jakiej wniosek skierowany zostanie do pracodawcy jest dowolna, przez wzgląd na kwestie dowodowe wskazana jest jednak forma pisemna,

nie wyłączając środków komunikacji na odległość jak e-mail czy fax.

Stanowisko w tej kwestii zajął również Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 13.01.2005 r., II PK 117/04, formułując tezę, iż „zwolnienie pracownika od pracy zawodowej na czas niezbędny do wykonania doraźnej czynności wynikającej z jego funkcji związkowej (...) następuje według zasad przewidzianych w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 15.05.1996 r. w sprawie sposobu usprawiedliwiania nieobecności w pracy oraz udzielania pracownikom zwolnień od pracy”. A co z tym idzie, konieczne jest powiadomienie możliwie jak najwcześniej pracodawcy o przyczynie i terminie nieobecności (oczywiście dotyczy to okoliczności z góry znanych związkowi lub możliwych do przewidzenia w świetle doświadczenia życiowego przy dochowaniu należytej staranności).

Co jednak ważne, złożenie stosownego wniosku do pracodawcy nie stanowi samo w sobie zwolnienia z pracy zawodowej, konieczne jest tu uzyskanie jego zgody. Nieobecność pracownika w pracy bez uzyskania zgody pracodawcy może skutkować konsekwencjami, takimi jak żądanie zwrotu nienależnie wypłaconego wynagrodzenia czy rozwiązanie stosunku pracy bez wypowiadzenia wskutek ciężkiego naruszenia podstawowych obowiązków pracowniczych (zwolnienie dyscyplinarne). Nieuzasadniona jednak odmowa wyrażenia zgody może zostać uznana jako utrudnianie działalności związkowej i powodować odpowiedzialność karną pracodawcy na podstawie art. 35 ust. 1 pkt 2 przywoływanej ustawy.

Narzędziem mogącym ułatwić cały proces delegacji jest niewątpliwie zawarcie odpowiedniego porozumienia pomiędzy pracownikami, a pracodawcą, które w swej treści może precyzyjnie regulować kwestie techniczne i organizacyjne związane z powyższą instytucją. Porozumienie takie może stanowić odrębny dokument lub też być elementem regulaminu pracy.

Kwestią wartą uwagi jest jeszcze sama długość zwolnienia, zaznaczyć należy, że choć omawiana ustawa nie formułuje wprost ram czasowych zwolnienia z obowiązku pracy, to ich okres powinien pozostawać w proporcjonalnej relacji do wykonywanej czynności, patrząc przez pryzmat niezbędnych dla jej zrealizowania okoliczności. Co za tym idzie, zwolnienie może trwać zarówno kilka godzin, jak też kilka dni np. podczas wydarzeń wymagających dłuższego zaangażowania (skomplikowane szkolenia, negocjacje, posiedzenia komisji). Każdorazowo czas konieczny do wykonania danej czynności będzie oceniany indywidualnie, w oparciu o obiektywne okoliczności.

Reasumując, stwierdzić należy, iż opisywana w artykule instytucja zwolnienia pracowników z obowiązku pracy, z zachowaniem prawa do wynagrodzenia na czas wykonywania przez nich doraźnych czynności pozostających w związku z wykonywanymi funkcjami związkowymi, stanowi istotną gwarancję, pozwalającą na realizację ustawowych celów związków zawodowych, i jest ważna dla należytego ich funkcjonowania.

Cezary Izdebski

Księgowa informuje

ROZLICZENIE PODRÓŻY SŁUŻBOWEJ

Obowiązujące od 1 marca 2013 roku rozporządzenie ministra pracy i polityki społecznej z 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz.U. z 2013 r. poz. 167) określa jedynie termin, w jakim pracownik ma złożyć niezbędne do rozliczenia delegacji dokumenty, nie odnosi się jednak do terminu dokonania wypłaty należności przez pracodawcę. Po zakończeniu delegacji krajowej albo zagranicznej pracownik dokonuje rozliczenia kosztów podróży służbowej **nie później niż w terminie 14 dni od dnia zakończenia tej podróży. Tak mówi § 5 ust. 1 rozporządzenia MPiPS z 29 stycznia 2013 r.** Pracownik do rozliczenia dołącza dokumenty potwierdzające poniesione w trakcie podróży wydatki, w szczególności rachunki, faktury lub bilety, ale też oświadczenia, zawierające informacje niezbędne do prawidłowego naliczania świadczeń. Powinien wskazać, czy miał zapewnione wyżywienie w cenie noclegu, a jeżeli tak, to jakie były rodzaje posiłków, o której godzinie przekroczył granicę przy wyjeździe zagranicznym itp.

Czas na rozliczenie delegacji należy liczyć od dnia następującego po dniu zakończenia podróży. Jeżeli pracownik nie dotrzyma tego terminu (14 dni), w przypadku braku szczególnych okoliczności na usprawiedliwienie (jak np. choroba), narusza swoje obowiązki i pracodawca może na niego nałożyć karę porządkową (art. 108 Kodeksu pracy).

Pracownik, pobierając zaliczkę na delegację, musi się z niej rozliczyć. Pracodawca powinien przekazać informacje o konieczności zwrotu kwoty zaliczki, a jeżeli pracownik nie zwróci jej niezwłocznie, należność zostanie potrącona z jego wynagrodzenia. Potrącenie może

być dokonane w oparciu o art. 87 § 1 pkt 3 Kodeksu pracy.

Po złożeniu przez pracownika pełnej informacji o kosztach podróży, potwierdzających poniesione w trakcie delegacji wydatki, pracodawca wypłaca przysługujące pracownikowi należności, jeśli przekraczają one wartość pobranej zaliczki na ten cel.

Przepisy jednak nie wskazują, w jakim terminie pracodawca powinien wypłacić pracownikowi należności z tytułu podróży służbowej. Zgodnie jednak z art. 455



Kodeksu cywilnego – stosowanym na podstawie art. 300 Kodeksu pracy – jeżeli termin spełnienia świadczenia nie jest oznaczony, ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie powinno być spełnione **niezwłocznie** po wezwaniu dłużnika do wykonania. Przekazanie pracodawcy informacji o kosztach podróży służbowej można uznać za wezwanie pracodawcy do zapłaty.

Pracodawca zlecając pracownikowi wyjazd służbowy, powinien liczyć się już w momencie wydawania polecenia wyjazdu z koniecznością poniesienia jego kosztów. W związku z tym powinien być przygotowany do wypłaty należności za wyjazd jak najszybciej, najlepiej po otrzymaniu rozliczenia od pracownika.

Wielu pracodawców stosuje stawki diet przyjęte dla pracowników zatrudnionych w państwowej lub samorządowej sferze budżetowej. Przyjęcie wyższych stawek powoduje obowiązek opodatkowania kwot przekraczających wartości podane w przytoczonym niżej rozporządzeniu.

Od 1 marca 2013 roku Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej nie wprowadziło żadnych zmian w wysokości stawki diety podróźnej. Odpowiednie kwoty dotyczące krajowych podróży służbowych wynoszą:

- ryczałt na pokrycie kosztów dojazdów środkami komunikacji miejskiej - 6 zł,
- ryczałt za nocleg - 45 zł,
- dieta – 30 zł, przy czym:

1. jeżeli podróż trwa **nie dłużej niż dobę** i wynosi:
 - a. mniej niż 8 godzin – dieta nie przysługuje,
 - b. od 8 do 12 godzin – przysługuje 50% diety,
 - c. ponad 12 godzin – przysługuje dieta w pełnej wysokości
2. jeżeli podróż trwa **dłużej niż dobę**, za każdą dobę przysługuje dieta w pełnej wysokości, a za niepełną, ale rozpoczętą dobę:

- a. do 8 godzin - przysługuje 50% diety,
- b. ponad 8 godzin – przysługuje dieta w pełnej wysokości,
3. kwotę diety zmniejsza się o koszt zapewnionego bezpłatnego wyżywienia, przyjmując, że każdy posiłek stanowi odpowiednio:
 - śniadanie 25% diety,
 - obiad – 50% diety,
 - kolacja - 25%.

Podstawa prawna: Ustawa z 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz.U.2014 R., poz.1502 ze zm. - art.108, art. 291 § 1. Rozporządzenie MPiPS z 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej sferze budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz.U.2013 r., poz. 167) - § 5 ust.1.

Barbara Pałka



Budowlani®

CZEKAMY NA CIEBIE

ZASIL NASZE SZEREGI

Związek Zawodowy „BUDOWLANI”,
ul. Mokotowska 4/6, 00 - 641 Warszawa
tel. 22/ 825 60 61 do 62; fax. 22/ 825 11 23,
e-mail: zarzadkrajowy@zbbudowlani.pl



Cudowne wakacje z dziadkami

Warunki promocji:

- pobyt z pełnym wyżywieniem (śniadanie, obiad i kolacja),
- oferta dotyczy wyłącznie pobytów dziadków z wnukami,
- na każdą osobę dorosłą jedno dziecko do lat 14 - pobyt bezpłatny,
- promocja obejmuje okres od 20 sierpnia 2017 do 4 września 2017 r.



Hotel „SANVIT” Lake Resort & Spa, Okuninka X/10, 22-232 Okuninka,
tel. (82) 571 70 81, okuninka@sanvit.eu, www.sanvit.pl

HOTEL ★★★
SANVIT
LAKE RESORT & SPA

ELEKTROMONTAŻ RZESZÓW ZWIEDZAŁ LWÓW



W tym roku Zarząd Związku Zawodowego „Budowlani” w Elektromontaż Rzeszów zorganizował trzydniową wycieczkę na Ukrainę - do Lwowa i okolic. To już tradycja - ta organizacja jest znana z ciekawej aktywności turystycznej.

Podczas trzydniowego pobytu w Lwowie uczestnicy wycieczki wraz z przewodnikiem, który bardzo dobrze mówił po polsku, zwiedzili m.in.: zabytkowe obiekty sakralne różnych wyznań, Politechnikę Lwowską, Uniwersytet, Ossolineum, cmentarze Łyczakowski (groby m.in. Gabrieli Zapolskiej, Marii Konopnickiej) i Orląt Lwowskich. Po wejściu na Wysoki Zamek z Kopcem Unii Lubelskiej podziwiali piękną panoramę miasta.

Jak na trzydniową wycieczkę program był bardzo bogaty. Zarząd firmy Elektromontaż Rzeszów na czele z prezesem Zygmuntem Sikorą tradycyjnie już wsparł organizację całego przedsięwzięcia, jako doskonałą formę integracji pracowników. Wszystko było znakomite. Jedyne minus to zbyt duże kolejki na granicy.

Andrzej Płonka

HUMOR

Wnuczka pyta babcię:

- Co to jest kochanek?
- Babcia zrywa się na równe nogi, otwiera szafę, a z niej wypada szkielet.
- Popatrz, na śmierć zapomniałam.



Strażak ratuje staruszkę z płonącego mieszkania.

- Proszę zacisnąć zęby! - krzyczy znosząc ją w dół po drabinie.
- W takim razie musimy wrócić na górę, zostały na półce w łazience!



Babcia Jasia była głucha, więc wnuczek kupił jej na 80 urodziny aparat słuchowy. Miesiąc później: - Babciu, jak tam twój aparat słuchowy? - Bardzo dobrze, wnusiu! Dzięki tobie już 3 razy zmieniłam testament!



Do kawiarni wchodzi klient i zamawia małą słabą kawę. Kelner, niosąc na tacy zamówienie, potyka się i wylewa zawartość filiżanki na gościa: - Ależ... Ależ pan wylał na mnie kawę! - To nie ja. Była taka słaba, że sama się przewróciła.



- O rany, pokaż! Ale masz super zegarek!
- Złoty.
- Skąd masz?
- Wygrałem wyścig.
- Jaki wyścig?
- Ja, dwóch policjantów i ochrona centrum handlowego.



- Panie doktorze, mam problem...
- Słucham.
- Codziennie chodzę do sklepu i kupuję dwie flaszki wódki. Boję się, że jestem zakupoholikiem!



Blondynkę, jadącą w kapeluszu, zatrzymuje policjant i mówi: - Przekroczyła pani 60-tkę. - A mówiłam mężowi, że staro wyglądam w tym kapeluszu.



Mąż z żoną jedzą obiad. Mąż mówi: - Te grzybki są wyśmienite! Skąd wzięłaś na nie przepis? - Z jakiejś powieści kryminalnej.



Kowalski postanowił wybrać się do dentysty: - Co by Pan radził zrobić z moimi żółtymi zębami? - Niech Pan nosi brązowe krawaty. Na pewno będą ładnie pasować.

Budowlani

Ogólnopolski Magazyn Społeczno-Zawodowy

Adres redakcji: 00-641 Warszawa,
ul. Mokotowska 4/6
tel.: 22 825 60 61-62,
faks: 22 825 11 23
e-mail: info@zzbudowlani.pl

Redaktor naczelny:
Jakub Kus

Redaktor wydania:
Aleksandra Suchocka

Zespół: Tomasz Nagórka, Barbara Palka, Małgorzata Sokółowska,

Skład i łamanie: Robert Żwirski

Wydawca i dystrybucja:
Związek Zawodowy „Budowlani”
00-641 Warszawa,
ul. Mokotowska 4/6

Druk: Grupa ZPR Media S.A.
Drukarnia Prasowa
ul. Jubilerska 10,
00-939 Warszawa

SUDOKU DLA ROZRYWKI

Należy wypełnić diagram w taki sposób, aby w każdym poziomym wierszu, w każdej pionowej kolumnie i w każdym dziewięciopolowym kwadracie 3x3 znalazły się cyfry od 1 do 9. Cyfry w kwadracie oraz kolumnie i wierszu nie mogą się powtarzać.

	7	2				6		
				6	9	3		
	5						8	
2		6					3	
	3	8	5	4		2		6
5		9	8				6	
							5	2
		7				4		